

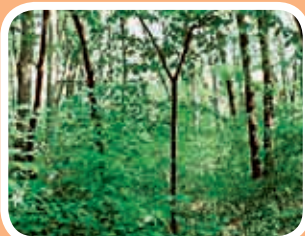

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

TENTO PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM
A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY

TECHNOLOGICKÉ PROFILY FIREM

LESNICTVÍ

ZPRACOVATEL DOKUMENTU:

Jan Syrový – Česká reklamní společnost
Vladimíra Majakovského 2090/11
434 01 Most

OBSAH

1 ÚVOD	3
2 HISTORIE, SOUČASNOST A BUDOUCNOST	5
2.1 Technologický vývoj, lidské zdroje, zajímavosti	5
LESNICTVÍ	
Stručné informace o novinkách a zajímavostech v oboru	6
Stav na trhu práce	7
Vzdělání v oblasti lesnictví	8
2.2 Vývoj průměrných hrubých měsíčních mezd v ČR	9
2.3 Zaměstnanost a průměrné hrubé mzdy dle OKEČ v Ústeckém kraji	10
2.4 Profesionální požadavky zaměstnavatelů na trhu práce v Ústeckém kraji a jejich vývoj v jednotlivých letech	11
2.4.1 Poptávka na trhu práce v Ústeckém kraji v roce 2004	11
2.4.2 Poptávka na trhu práce v Ústeckém kraji v roce 2005	11
2.4.3 Poptávka na trhu práce v Ústeckém kraji v roce 2006	12
2.4.4 Poptávka na trhu práce v Ústeckém kraji v roce 2007	12
2.4.5 Poptávka na trhu práce v Ústeckém kraji v roce 2008	12
2.5 Střední školy a trh práce v Ústeckém kraji	13
2.6 Trh práce – shrnutí	17
2.7 Oblast dalšího vzdělávání	18
3 TECHNOLOGICKÉ PROFILY FIREM – LESNICTVÍ	21
3.1. Úvod	21
3.2. Přímé představení	21
3.2.1 KHL – EKO, a.s.	22
3.2.2 Lesy České republiky, s.p.	23
4 TECHNOLOGICKÉ PROFILY POVOLÁNÍ (TYPOVÉ POZICE)	24
Technologické profily profesí sektoru lesnictví	25
Lesní technik lesník, myslivec	25
Lesář, lesní mechanizátor	26
Mechanizátor	26
Díleňské profese – oprava, údržba	27
5 ZÁVĚR	28
Použité zdroje	33
Seznam tabulek a grafů	34

1 ÚVOD

Tento dokument, který máte právě před sebou, a ve kterém můžete aktuálně listovat, tvoří jeden ze základních pilířů aktivit projektu „**Výuka – komunikace – praxe**“ (dále jen VÝKOP). Realizátorem tohoto projektu, jenž svou působností a charakterem aktivit spadá do Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (podoblast Zvyšování kvality ve vzdělávání), je Asistenční centrum, a.s. se sídlem v Mostě. Partneři projektu pak jsou zástupci středních škol působících v Ústeckém kraji:

- Střední škola elektrotechniky a spojů, Ústí nad Labem – Stříbrníky, p.o.,
- Střední škola energetická a stavební, Chomutov, Na Průhoně 4800, p.o.,
- Střední škola EDUCHEM, a.s.,
- Střední škola stavební, Teplice, p.o.,
- Střední škola technická, Varnsdorf, Karolíny Světlé 2703, p.o.

Primárním cílem projektu VÝKOP, jak je možné odvodit již z názvu projektu, je definování, zformulování a realizace podmínek vedoucích k zefektivnění stávajících relací škola – absolvent – zaměstnavatel, na trhu práce. Tento obecný cíl v sobě zahrnuje celou řadu dílčích aspektů, které k tomu, aby byl projekt jako celek úspěšně realizován, potřebuje splnit celou řadu podmínek, které z obecně formulovaného cíle vycházejí.

Dílčí cíle, jejichž naplnění je nutné k tomu, aby byl projekt realizován s maximální efektivností, lze kategorizovat do tří základních skupin. Tyto kategorie korespondují s názvem projektu, neboť se jedná o cíle vytyčené v oblasti pedagogické činnosti středních škol, komunikace mezi podnikateli a školami a zajišťování, vylepšení a zefektivnění stávajícího systému poskytování žákovských praxí.

Do první složky patří opatření, která napomohou s inovacemi výuky. Sem lze zařadit především zvýšení kvality vzdělávání v technických oborech v rámci Ústeckého kraje, umožnit snadnější a pružnější uplatnění na trhu práce a posílit zkvalitněnou praktickou část výuky v řešených technických oborech, kdy základní podmínkou bude produktivní reflexe potřeb podnikatelské sféry.

Mezi opatření, která bychom mohli zařadit do skupiny komunikativních cílů, lze zařadit zejména identifikaci potřeb strany poptávky na trhu práce v jejích nejširších konturách a následné předání významných zjištění zástupcům středních škol, kteří tyto poznatky aplikují v praxi inovované pedagogické činnosti. Dalším neméně důležitým faktorem úspěšnosti realizace projektu je rovněž optimální vymezení komunikačních vazeb mezi zainteresovanými stranami (především mezi podnikatelskou sférou a středními školami), a to včetně jejich rozvíjení, expanze a trvalé péče o tyto relace. Podmínky nastavené uskutečněním explicitně definovaných projektových aktivit musí zároveň podporovat sdílení informací mezi jednotlivými školskými subjekty a podniky. Významným segmentem spolupráce mezi cílovými skupinami je také kooperace (minimálně na komunikační bázi) mezinárodního charakteru.

Poslední kategorie opatření je tvořena faktory determinujícími navýšení efektivity v oblasti realizace žákovských odborných praxí. Jako nejdůležitější determinanty lze v této souvislosti uvést optimalizační procesy týkající se již zmíněné spolupráce škol a podniků v této oblasti prostřednictvím jednotného krajského systému, postarat se o funkčnost celého systému (včetně zajištění maximální informovanosti zainteresovaných subjektů) a konečně s tím související návrh, vytvoření a uvedení do provozu speciálního informačního portálu, jenž je umístěný na internetové síti, a který má charakter „burzy praxí“.

Podstatný v této souvislosti zůstává fakt, že všechny tyto vymezené podmínky za předpokladu, že budou naplněny, vytvoří již ve střednědobém horizontu takové prostředí pracovního trhu, které v konečném důsledku významně vyhladí nesoulad poptávky ze strany zaměstnavatelů a nabídky tvořené skupinou uchazečů o práci. Převis nabídky práce je determinován několika faktory,

přičemž se jedná zejména o nedostatečnou kvalitu pracovní síly. Toto tvrzení však je třeba podrobit dalšímu rozboru. Pokud se zaměříme na stranu nabídky, největším problémem v této souvislosti z hlediska nových přírůstků nezaměstnaných můžeme uvést reálný stav, kdy kumulované počty zájemců o humanitní obory převyšují agregovanými počty absolventů základních škol profilujících se do studia některého ze studijních programů technického charakteru. Poptávka na trhu práce Ústeckého kraje však tvořena jinými požadavky. Podniky ve vyšších počtech poptávají právě absolventy technických oborů, přičemž je třeba reflektovat nejen kvantitu pracovní síly, nýbrž i kvalitu potenciálních zaměstnanců. Právě kvalita (jako pojem zahrnující celou řadu významných aspektů pracovních dispozic individua) uchazečů o zaměstnání hraje v konečném důsledku nejvýznamnější roli v rozhodovacím procesu, zda zaměstnavatelé s uchazečem o práci uzavřou pracovněprávní poměr.

Předkládaný dokument je zaměřen právě na vyčerpávající analýzu a popis strany poptávky na pracovním trhu, přičemž struktura a požadavky poptávajících jsou posuzovány z celé řady hledisek. Nosný pilíř této studie je obsažen v kapitole „Technologické profily firem – Lesnictví“, kde je vymezen reprezentativní vzorek podnikové sféry včetně jeho charakteristik různého druhu. Výběrový soubor podniků byl sestaven v závislosti na obecném rozboru poptávkové strany trhu práce v Ústeckém kraji. Jednotlivé podniky byly uspořádány do oblastí dle jejich zaměření, které jsou pro hospodářskou realitu Ústeckého kraje nejdůležitější.

Výše zmíněné oblasti jsou:

- strojírenství,
- elektroenergetika,
- elektrotechnika,
- stavebnictví,
- technická zařízení budov,
- doprava,
- ICT a telekomunikace,
- chemický průmysl,
- zemědělství,
- **lesnictví**,
- hutnictví a slévárnictví.

zdroj: LESS a.s.

2 HISTORIE, SOUČASNOST A BUDOUCNOST

Cílem této kapitoly je zmapovat jednotlivé profesní oblasti z hlediska technologického vývoje, lidských zdrojů, profesní úrovně a zajímavostí. V následujících kapitolách jsou sledováni a popsáni dle nastavených kritérií nejvýznamnější zaměstnavatelé, obory jejich působení a pracovní pozice. Zaměstnanost a průměrné hrubé mzdy jsou sledovány jak za celou Českou republiku, tak v rámci Ústeckého kraje. Tato kapitola tedy blíže specifikuje trh práce, a sice s důrazem na tu stranu trhu, která poptává pracovní sílu.

2.1 Technologický vývoj, lidské zdroje, zajímavosti

Tato podkapitola přibližuje technicky zaměřená odvětví především z pohledu budoucích perspektiv zaměstnanosti. V této pasáži se čtenář seznámí s obecnými charakteristikami odvětví strojírenství, elektroenergetiky, elektrotechniky, stavebnictví, technická zařízení budov, dopravy, ICT a telekomunikací, chemického průmyslu, zemědělství, **lesnictví** a hutnicko-slévárenského průmyslu.

LESNICTVÍ

Charakteristika

Vzniku lesnictví předcházela dvě období. Souběžně s počátky dějin lidstva můžeme charakterizovat období využívání lesa přírodním člověkem. V té době byl člověk součástí ekosystému a choval se stejně jako ostatní živočichové, dřevo bylo spolu s kamenem a kostmi prvním materiálem, který začali používat. Následovalo období kořistného využívání lesa datováno od 2500 let př. n. l., kdy byly lesy využívány jako nevyčerpatelný zdroj surovin, byly káceny i vypalovány, lesy řídly a jejich úbytek byl ještě víc znát s růstem populace a průmyslovou výrobou. Až při objevení kamenného uhlí se devastace lesů zmírnily. Lesům hrozil zánik a tak byl vznik lesnictví logickou reakcí na stávající stav. Cílem bylo docílit rovnováhy mezi produkcí a spotřebou dřeva. V současné době je podíl lesů na půdním fondu ČR více než třetina. Lесnictví je tradičním odvětvím národního hospodářství, na jehož aktivitu se váže dřevozpracující průmysl a další odvětví. Jeho podstata spočívá v několika činnostech a funkcích:

- hospodářské využívání lesa a trvalá produkce – les jako zdroj dřeva,
- ekologická stabilita – les jako vyvážené společenství,
- vodohospodářská funkce – les jako podpůrce vyrovnanosti toků a kvality vody,
- půdoochranná funkce – les jako ochrana půdy před erozí,
- klimatická funkce – les jako tlumič klimatických extrémů,
- rekreační funkce – les jako prostor pro rekreaci,
- funkce biodiverzity – les jako útočiště pro živočichy a rostliny,
- krajinná funkce – les jako estetický prvek.

Zajištění trvalé produkce a ekologické stability jsou dvě nerozlučné oblasti. Aby mohl les trvale produkovat, musí být v ekologické rovnováze. Proto je důležité starat se o jeho ochranu, rozvoj a zvelebování, aby bylo dosaženo stability porostů a tím hlavního cíle lesnictví – produkce dřeva. Zatím si společnost stále plně neuvědomuje prospěch, který pro současné a budoucí generace představuje odvětví založené na lesnictví. Odvětví lesnictví má velký potenciál k dalšímu rozvoji produktů a služeb vysoké kvality a stále rostoucí poptávku společnosti založené na obnovitelných zdrojích surovin.

**I lesy potřebují péči,
aby byla zajištěna jejich
regenerace a vitalita.**

Úkoly lesnictví dle závěrů Evropské konference v Helsinkách: “Péče o lesy a lesní půdu takovým způsobem a v takovém rozsahu, aby byla zachována jejich biodiverzita, produktivita, regenerační schopnost, vitalita

a schopnost plnit nyní i v budoucnu důležité ekologické, ekonomické a sociální funkce, a to na místní, celostátní i celosvětové úrovni, a tak, aby nedocházelo k poškozování ostatních ekosystémů.“

Podobory

Ač se to nezdá, lesnictví skýtá rozsáhlé spektrum podoborů, kterými jsou hospodářská úprava lesa, pěstování lesa, lesnická chemie, biologie, geodézie, lesnické stroje a zařízení, lesní těžba, lesnická typologie, geologie, administrativa, botanika, zoologie, myslivost, obecná ekologie, ekologie a úprava krajiny, oceňování lesů, lesnická fytocenologie, pedologie, dendrologie, ochrana lesa, obchod se dřívím, lesnická meliorace, zpracování dřeva, lesnická legislativa a politika, lesní normy, ekonomika a management lesního hospodářství.

Základní lesnická technika – harvestorové technologie

Těžebně-dopravní stroje umožňují provádět manipulaci a druhotání dříví přímo v lese a tím otevírají cestu rychlejší organizaci dodávek a přepravy dříví z lesa přímo odběrateli. Harvestorové technologie dávají výjimečnou možnost v logistice, přehledu cesty sortimentů přímo ke zpracovatelským kapacitám, mají možnost snížit četnost v dopravě dříví a sníží hmotnostní zatížení již tak přetížené a poškozované lesní i státní dopravní sítě.

Nové těžebně-dopravní stroje a jimi zabezpečované výrobní technologie jsou rychlé, bezpečné, s vysokou produktivitou práce a nízkou pracností, ekologicky a ekonomicky výhodné. Harvestor je samopojízdný víceoperační stroj, jeho práce spočívá v kácení, odvětvování, rozřezávání a ukládání sortimentů dříví kolmo k vyvážecí lince. V počítači harvestoru je uložen software, který řídí funkce stroje a současně zajišťuje optimální zpeněžení kácených stromů. Pro svažitá a méněúnosná podloží byly zajištěny pro zvládnutí kalamit harvestory na pásových podvozcích.

Stručné informace o novinkách a zajímavostech v oboru lesnictví

● Petice za vznik národního parku

Archy s podpisy chtějí členové petičního výboru odevzdat na ministerstvo životního prostředí co nejdříve. „Zájem lidí nás těší, pod peticí jsou většinou podpisy lidí, kteří v Jeseníkách žijí. Podpisy nám stále přibývají. Nyní jen čekáme, až se ustálí personální situace na ministerstvu životního prostředí, abychom mohli začít jednat. Připravujeme oficiální vyjednávací tým,“ vysvětlil iniciátor petice Ondřej Bačík.

Autoři petice za vznik parku argumentují tím, že příroda Jeseníků je evropsky významná a zaslouží si kvalitní formu ochrany a péče. Podle nich navíc Jeseníky se statutem Národního parku přilákají také více turistů, kteří se zajímají o ekologii. Jenže každý národní park je rozdělen do několika zón, a do některých je přístup zakázán.

Podle iniciátorů petice by Národní park Jeseníky měl činit přibližně pětadvacet procent plochy dnešní Chráněné krajinné oblasti Jeseníky. Zahrnul by zbytky divoké a zachovalé přírody, zejména v centrální části Hrubého Jeseníku, přibližně od rašeliniště Skřítek přes hlavní hřebeny a masivy až po Obří skály na jesenické straně.

Zatím ze záměru Národního parku Jeseníky nejsou nadšeni majitelé lyžařských areálů, negativní stanovisko před časem vyjádřilo i Sdružení cestovního ruchu Jeseníky. Také Lesy České republiky, jež hospodaří ve většině horských porostů, vznášejí námitky odvodněné obavou z přemnožení kůrovce a především protestují proti návrhu aktivistů, kteří chtějí odstranit část porostů kleče.

Vznik Národního parku Jeseníky představuje poměrně složitý legislativní proces, není vyloučeno, že se potáhne řadu let. Národní parky, které jsou u nás zatím čtyři, jsou totiž ustanoveny zákonem. A jeho přijetí vyžaduje souhlas většiny subjektů, kterých se změna dotkne.

Zdroj: www.silvium.cz/content/view/full/18989/24/

● Hospodaření Lesů ČR

Pozitivní výsledek hospodaření je dán zejména realizací úsporných a optimalizačních opatření z jara 2009. Výsledku bylo dosaženo bez omezení nákladů na veřejně prospěšné funkce lesa a řádnou péči o les.

Lesy ČR hospodaří na svěřeném majetku efektivně a s péčí řádného hospodáře. Prvořadým zájmem vedení podniku je řádná péče o les a ostatní svěřený majetek, a to s maximálním ekonomickým efektem ve prospěch vlastníka majetku, kterým je stát, a ve prospěch veřejnosti.

Lesy ČR jsou podnikatelský subjekt, hospodařící se ziskem, bez závislosti na financování ze státního rozpočtu, plní veřejné osvětové zájmy, realizuje obecně prospěšné aktivity, organizuje akce pro veřejnost, buduje naučné stezky, provozuje výchovně vzdělávací zařízení a nese veškeré náklady na zajištění těchto aktivit. Ve správě má přes 50 % území lesů v ČR.

Zdroj: www.woodnet.cz/ew_news_latest.php?idzobr=880&dny=30&vyber=%Ekat_zpravy

● Veletrh dřevostavby

V roce 2010 se uskuteční již 5. ročník veletrhu Dřevostavby, který se věnuje využití dřeva ve stavebnictví. Hlavním tématem jsou nízkoenergetické a pasivní domy a Průvodce oborem a veletrhem, který nahradí veletržní katalog. Záštitu nad veletrhem budou mít mimo jiné Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo životního prostředí České republiky nebo Nadace Dřevo pro život. Čísla mluví za vše, v posledním roce veletrh navštívilo přes 50 tisíc účastníků a přijeli vystavovatelé z 10 zemí Evropy. Tato fakta dělají z veletrhu smysluplnou volnočasovou aktivitu.

Zdroj: www.idrevostavby.cz/aktualne/veletrh-drevostavby

Veletrh dřevostavby aneb využijte volný čas smysluplně.

Stav na trhu práce

Obor lesnictví zaměstnává především lidi na venkově. V současné době je podíl zaměstnaných v této oblasti cca 1,32 % na celkové zaměstnanosti v ČR. V zemědělství, lesnictví a rybolovu je z hlediska struktury zaměstnanosti vzhledem k EU vysoký podíl pracovníků obsluhy strojů a zařízení a technických pracovníků. Celkově jsou nejvíce zastoupeny obory zpracování dřeva, řízení a obsluha strojů a zemědělství a lesnictví.

V lesnictví dochází k mírnému snížení zaměstnanosti meziročně v průměru o 2,5 %. Děje se tak především v důsledku poklesu těžební činnosti. Úbytek zaměstnanců je nahrazován vyšší produktivitou práce díky nasazení lesnické techniky. Věková struktura je přesně podle očekávání. Podíl mladých do 29 let se blíží 18 %, což není mnoho, podíl zaměstnanců do 24 let je pouze 6 %. Nejvíce zaměstnaných tvoří skupiny 30–39 let a pak 50–54 let. Průměrný věk je 41 let.

Do budoucna se očekává vytvoření nových pracovních míst, v letech 2010 až 2014 by to mělo jít průměrně o 14 tisíc pracovních míst. Odhady jsou propočítány na základě expanze odvětví, které představuje cca 8% podíl na vytvořených pracovních místech, ostatní pracovní místa jsou dána uvolněními pracovními místy pro tuto profesi.

Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, Prognóza trhu práce, dostupné z: <http://prognozatrhu prace.vupsv.cz/occ/19>

Vzdělání v oblasti lesnictví

Vysokoškolské vzdělání v Ústeckém kraji

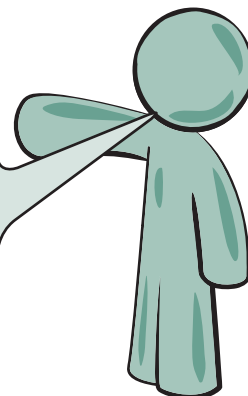
V současné době nenabízí žádná z vysokých škol v Ústeckém kraji adekvátní studium k oboru lesnictví.

Vysokoškolské vzdělání v České republice

Vzhledem k tomu, že je obor lesnictví trochu specifický, lze ho studovat na dvou českých vysokých školách. První z nich je Česká zemědělská univerzita, druhou z nich Mendelova univerzita v Brně. Nabídka oborů je však široká:

- lesní inženýrství,
- lesnictví
- hospodářská a správní služba v lesním hospodářství,
- krajinářské inženýrství,
- krajinářství,
- dřevařské inženýrství,
- dřevařství,
- provoz a řízení myslivosti,
- arboristika,
- hospodaření s přírodními zdroji tropických a subtropických oblastí.

Absolventi vysokých škol se uplatňují v lesním hospodářství i státní správě. Významná je rovnováha biologických, ekologických, technických i socio-ekonomických aspektů vzdělání.

Středoškolské vzdělání v Ústeckém kraji

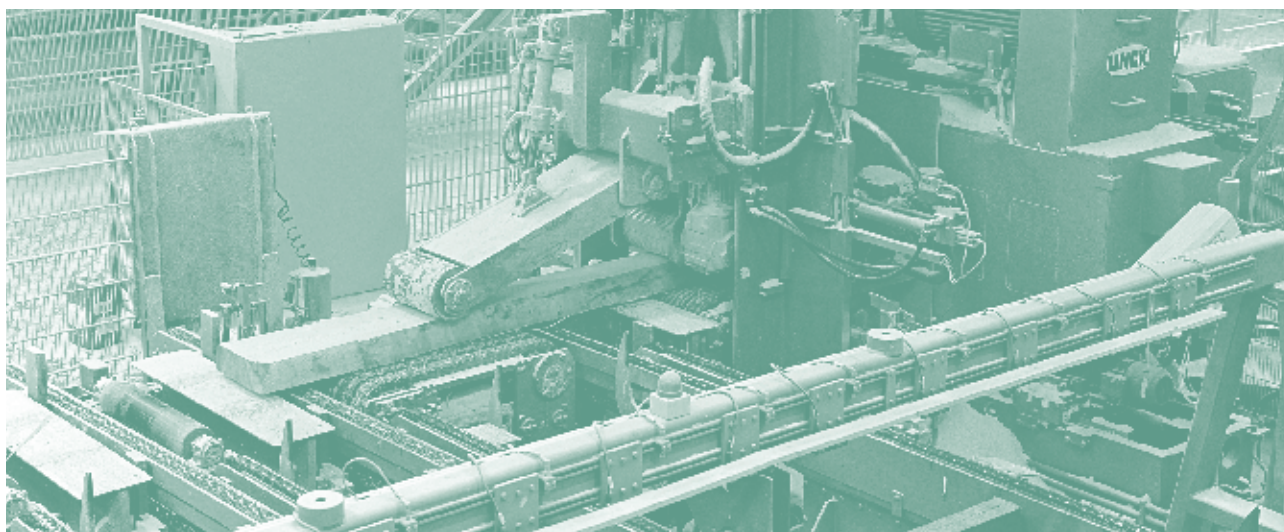
Středoškolské vzdělání s maturitou nabízí Střední lesnická škola a Střední odborná škola sociální Šluknov, studovat lze obory lesnictví nebo myslivecké hospodářství.

Středoškolské vzdělání s výučním listem poskytuje Střední škola technická Most-Velebudice v oboru Zpracování dřeva.

Středoškolské vzdělání v České republice

V sousedních krajích lze studovat obory s maturitou např. na Střední lesnické škole ve Žluticích nebo Vyšší odborné škole lesnické a Střední lesnické škole Bedřicha Schwarzenberga v Písku. Na výběr jsou obory:

- lesnictví,
- lesní mechanizátor,
- zpracovatel dřeva (3letý obor).

zdroj: LESS a.s.

2.2 Vývoj průměrných hrubých měsíčních mezd v ČR

Problematika vývoje mezd s problematikou nezaměstnanosti, resp. zaměstnanosti velmi těsně souvisí. Mzda, jakožto odměna za provedenou práci ve prospěch zaměstnavatele, za kterou zaměstnanec obdrží od zaměstnavatele peněžitě plnění, plní funkci jednoho z nejvýznamnějších determinantů profesní specializace zájemců o pracovní právní poměr, mezi něž je třeba začlenit i početnou (a tím pádem i rizikovou) skupinu absolventů požadujících zaměstnání.

V následující tabulce jsou uvedeny hodnoty ukazatele průměrné hrubé mzdy zaměstnance (v Kč) ve vybraných odvětvích členěných dle klasifikace OKEČ. Hodnoty ukazatele jsou uvedeny pro roky 2000–2008.

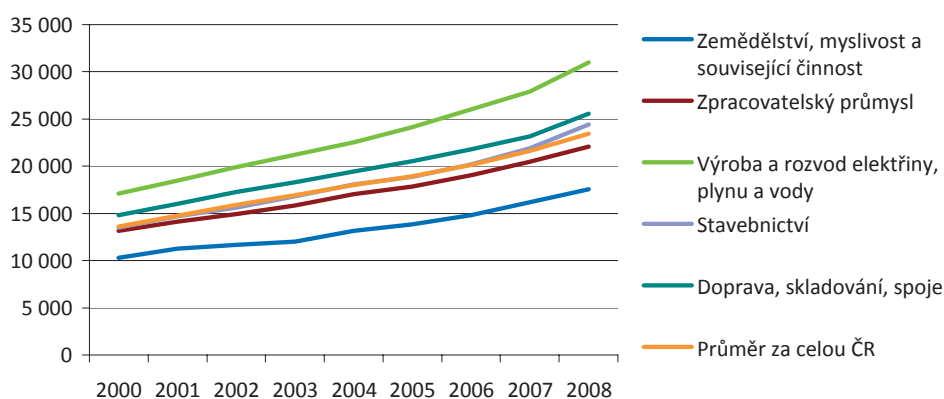
Tabulka č. 1: Vývoj průměrných hrubých mezd ve vybraných odvětvích OKEČ v ČR

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Zemědělství, myslivost a související činnost	10 451	11 441	11 809	12 181	13 234	13 948	14 828	16 164	17 524
Zpracovatelský průmysl	12 838	13 757	14 647	15 398	16 574	17 348	18 472	19 833	21 350
Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	18 509	19 879	21 720	23 186	24 728	26 622	28 949	31 178	35 239
Stavebnictví	12 622	13 559	14 218	15 194	16 259	16 790	17 873	19 022	21 107
Doprava, skladování, spoje	13 363	14 296	15 415	16 256	17 344	18 182	19 300	20 666	22 941
Průměr za celou ČR	13 219	14 378	15 524	16 430	18 344	19 546	18 976	20 957	22 691

Zdroj: ČSÚ.

Z níže uvedeného grafu, který zachycuje vývoj ukazatele průměrných hrubých mezd v jednotlivých odvětvích NH, je patrné, že nejvyšších průměrných hrubých mezd dosahují zaměstnanci odvětví Výroba a rozvod elektřiny, tepla a vody. Kolem celorepublikového průměru se pohybují průměrné hrubé mzdy zaměstnanců v odvětví Doprava, skladování, spoje. Ve všech ostatních uvedených odvětvích se hodnoty ukazatele pohybují pod celorepublikovým průměrem. Nejnižší průměrné hrubé mzdy pobírají zaměstnanci v odvětví Zemědělství, myslivost, lesnictví, k celorepublikovému průměru se ukazatel blíží v odvětvích Stavebnictví a Zpracovatelský průmysl. Přes značné rozdíly v hodnotách ukazatele pro jednotlivá odvětví je ve všech patrný růst mezd v průběhu celého sledovaného období.

Graf č. 1: Vývoj průměrných hrubých mezd ve vybraných odvětvích OKEČ v ČR

Zdroj: ČSÚ.

2.3 Zaměstnanost a průměrné hrubé mzdy dle OKEČ v Ústeckém kraji

Předcházející odstavce obsahovaly údaje o ukazatelích zaměstnanosti a průměrných hrubých mezd, jejichž hodnoty reflektovaly vývoj v celé České republice. V následující části jsou zhodnoceny stejné indikátory, ovšem zde zachycují konkrétní úroveň vztažené pouze ke správnímu teritoriu Ústeckého kraje.

Tabulka č. 2: Vývoj zaměstnanosti ve vybraných odvětvích národního hospodářství – případ Ústecký kraj (v tis. osob)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Zemědělství, myslivost, lesnictví	10,4	10,4	6,6	7,6	7,6	7,4	7,4
Zpracovatelský průmysl	85,4	81	82,7	88,6	97,4	102,4	101,5
Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	12,2	10,5	9,5	11,4	9,9	8,7	9,1
Stavebnictví	36,6	36,8	32,3	35,2	30,7	32,6	32,1
Doprava, skladování a spoje	33,7	30,4	33,9	39,7	37,2	30,3	33,9
Ústecký kraj celkem	357,8	353,1	358,1	357,9	363,1	361,6	365,8

Zdroj: Krajské statistické ročenky ČSÚ.

Údaje v tabulce č. 2, které popisují vývoj zaměstnanosti v jednotlivých odvětvích NH v Ústeckém kraji, kopírují celorepublikové trendy, jež byly zmíněny již v první části této kapitoly. Zatímco odvětví Zpracovatelský průmysl zaznamenává v posledních letech nárůst zaměstnanosti v Ústeckém kraji, ostatní odvětví se potýkají s jejím pomalejším, nebo rychlejším poklesem. Příčiny tohoto vývoje jsou v podstatě stejné jako v celé České republice a jsou uvedeny v první části této kapitoly.

Také vývoj úrovně průměrných hrubých mezd zaměstnanců ve vybraných odvětvích národního hospodářství prakticky kopíruje vývoj změn výše průměrných hrubých mezd v České republice. Ukazatel se opět výrazněji liší od průměru (tentokrát uvedeného za Ústecký kraj) pouze v odvětví Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody. V odvětví Doprava, skladování a spoje se drží těsně nad průměrem kraje, nad průměr kraje dosahují také průměrné hrubé mzdy v odvětví Zpracovatelský průmysl. Nejnižších hodnot dosahuje ukazatel tradičně u odvětví Zemědělství, **myslivost, lesnictví**. Hodnoty ukazatele v odvětví Stavebnictví jsou sice také pod úrovní průměru kraje, i když přece jen se mu blíží o něco více než hodnoty ukazatele v odvětví Zemědělství, **myslivost, lesnictví**.

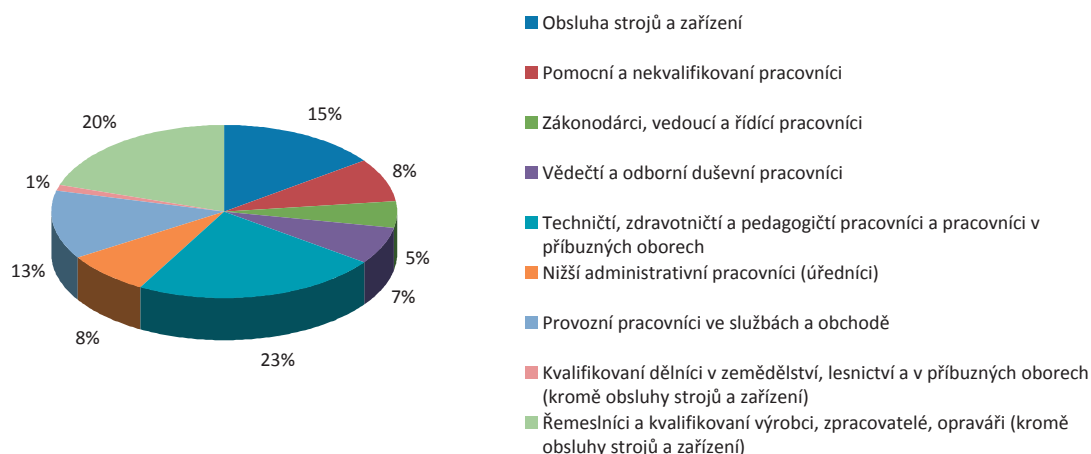
Tabulka č. 3: Vývoj průměrných hrubých měsíčních mezd – případ Ústecký kraj (v Kč)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Zemědělství, myslivost, lesnictví	11 575	12 541	13 325	13 885	15 283	16 570
Zpracovatelský průmysl	15 110	16 136	17 150	18 218	19 582	21 080
Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	22 859	24 485	24 400	26 775	28 709	32 448
Stavebnictví	13 768	14 912	15 665	15 902	14 963	16 603
Doprava, skladování a spoje	15 637	16 852	17 282	18 253	16 839	18 693
Průměr za Ústecký kraj	14 895	15 804	16 570	17 507	18 760	20 329

Zdroj: Krajské statistické ročenky ČSÚ.

Asi nejprůkaznější informace, které vymezují pracovní pozice s nejvyšším potenciálem dodatečného zaměstnání zájemců o práci v obecném slova smyslu, lze vyčíst ze seřazených statistik postihujících realitu kumulovaných počtů zaměstnaných osob tříděných dle klasifikace KZAM. Z tohoto pohledu se jako nejvýznamnější segmenty jeví skupiny 3 (Techničtí, zdravotničtí a pedagogičtí pracovníci a pracovníci v příbuzných oborech) a 7 (Řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, zpracovatelé a opraváři s vyloučením pracovníků obsluhy strojů a zařízení), které společně představují podíl 43 %. Další významné podíly lze identifikovat u kategorií 5 a 8, tj. u Provozních pracovníků ve službách a obchodě, resp. u obsluhy strojů a zařízení. Z toho jednoznačně vyplývá atraktivnost (posuzováno v obecné rovině v teritoriální působnosti Ústeckého kraje) technicky zaměřených oborů, které představují nejvýraznější příspěvek k celkové zaměstnanosti v kraji.

Graf č. 2: Podíl kategorií KZAM na celkové zaměstnanosti Ústeckého kraje (rok 2007)

Zdroj: Krajské statistické ročenky ČSÚ.

2.4 Profesionální požadavky zaměstnavatelů na trhu práce v Ústeckém kraji a jejich vývoj v jednotlivých letech

Z analýz, které průběžně zveřejňují úřady práce v Ústeckém kraji, resp. MPSV ČR i ČSÚ lze odvodit některé závěry týkající se poptávkové strany trhu práce ve zkoumaném regionu, tedy v Ústeckém kraji.

2.4.1 Poptávka na trhu práce v Ústeckém kraji v roce 2004

V tomto roce byl ze strany zaměstnavatelů největší zájem o vyučené uchazeče, zejména potom o uchazeče v řemeslnických profesích, jako např.: zedník, zámečnick, obráběč kovů, svářeč, tesař, truhlář, kuchař, prodavačka, šička, švadlena.

Přesto se stávalo, že právě uchazeči v těchto profesích byli nejvíce zastoupeni mezi uchazeči o zaměstnání. Tento zdánlivě nesmyslný rozpor měl několik příčin: uchazeči měli různá zdravotní omezení, která jim neumožňovala vykonávat svou profesi (toto je případ zejména stavebních profesí). Důvodem bylo také to, že v profesi byly tak malé výdělky, že se uchazeči nevyplatilo pracovat (případ prodavaček). Dále například uchazeči nevládali dobře práci v úkolu (případ šiček, švadlen).¹

2.4.2 Poptávka na trhu práce v Ústeckém kraji v roce 2005

Největší nabídka pracovních míst byla stabilně pro vyučené uchazeče, a to jak v oblasti výroby, tak i v oblasti služeb. Relativně dobrá situace byla u vysokoškolsky vzdělaných uchazečů, kde byl počet uchazečů na jedno pracovní místo poměrně nízký, stejně jako absolventů středních odborných škol. Naopak relativně špatná byla situace u absolventů gymnázií a uchazečů s nižším středním vzděláním, kde byl počet uchazečů na jedno pracovní místo velmi vysoký.

Ze strany zaměstnavatelů byl největší zájem o vyučené uchazeče, zejména potom o uchazeče v profesích: zedník, zámečnick, obráběč kovů, svářeč, tesař, truhlář, kuchař, prodavačka, šička, švadlena. Přesto se stávalo, že právě uchazeči v těchto profesích byli nejvíce zastoupeni mezi uchazeči o zaměstnání (důvody tohoto rozporu jsou uvedeny výše).²

¹ Zdroj: Analýza stavu a vývoje trhu práce v Ústeckém kraji (2004)

² Zdroj: Analýza stavu a vývoje trhu práce v Ústeckém kraji (2005)

2.4.3 Poptávka na trhu práce v Ústeckém kraji v roce 2006

V tomto roce byl stále ze strany zaměstnavatelů všech okresů největší zájem o vyučené uchazeče, zejména v profesích jako např.: zedník, zámečnický, obráběč kovů, svářeč, soustružník, stavební tesař, truhlář, kuchař-číšník-barman, prodavačka.

Tradičně dlouhodobě neobsazená místa byla představována profesemi stavební a strojírenský technik (SŠ/VŠ), obchodní zástupce, pojišťovací agent, učitel jazyků, lékař, zdravotní sestra, elektrikář, dělník v elektronice, frézař, instalatér, automechanik, obkladač, klempíř, lakýrník, lešenář, stavební dělník, pokrývač, nástrojář, šička, montážní dělník.³

2.4.4 Poptávka na trhu práce v Ústeckém kraji v roce 2007

Ani v roce 2007 se situace na trhu práce téměř nezměnila. V posledních letech byl ze strany zaměstnavatelů všech okresů tradičně největší zájem o vyučené uchazeče, opět se jedná o volná pracovní místa zejména pro profese jako např.: zedník, zámečnický, obráběč kovů, svářeč, soustružník, stavební tesař, truhlář, kuchař-číšník-barman, prodavačka a řidič nákladních vozů i autobusů.

Tradičně dlouhodobě neobsazená místa existovala pro profese stavební a strojírenský technik (SŠ/VŠ), obchodní zástupce, pojišťovací agent, učitel jazyků a lékař. Další profese jsou uvedeny dle jednotlivých okresů:

- **Děčín** – zaměstnanec ve výrobě, zámečnický, svářeč, soustružník, obsluha strojů, šička, řidič nákladních vozů, strojů a zařízení, stagnuje zájem o lidi bez kvalifikace;
- **Chomutov** – vedoucí pracovník ve stavebnictví, projektant a konstruktér strojních zařízení, lékař, vedoucí pracovník ve velkoobchodech, účetní, ekonom, mistr, obchodní zástupce a referent, projektant a konstruktér strojních zařízení, pedagog, elektrotechnik, stavební a strojírenský technik, fyzioterapeut, nákupčí, obytný agent, administrativní pracovník, recepční, skladník, pokladník, prodavač, servírka, číšník, kuchař, bezpečnostní pracovník, barman, zámečnický, zedník, svářeč, obkladač, truhlář, soustružník, elektrikář, frézař, podlahář, dělník v elektronice, automechanik, lakýrník, stavební a provozní elektrikář, nástrojář, elektromechanik, montér sádkokartonových desek, obráběč, seřizovač, řidič, šička, montážní dělník, obsluha průmyslových strojů a zařízení, obsluha zařízení ve slévárnictví, lesní dělník, obsluha šicích strojů, pomocná síla do kuchyně, uklízeč, pomocný skladník, vrátný, montážní dělník, pomocní a nekvalifikovaní dělníci, pomocný dělník v průmyslu;
- **Litoměřice** – řidič nákladního automobilu, zámečnický, obráběč, svářeč, zedník, číšník, kuchař, šička, nekvalifikovaný pracovník pro masný průmysl;
- **Louny** – diplomovaný fyzioterapeut, lékař, psycholog a učitel, obchodní zástupce a referent, zdravotní sestra, účetní, mistr strojírenské a stavební výroby, pracovník strojírenských řemesel, řidič nákladního automobilu a autobusu, číšník, kuchař a prodavač;
- **Most** – zedník, zámečnický, obráběč kovů, svářeč, tesař, truhlář, kuchař, prodavačka, šička, švadlena;
- **Teplice** – automechanik, elektrikář, montér sádkokartonových desek, obráběč kovů, prodavač, řidič (většinou nákladního automobilu, kamionu), sklář, tesař-truhlář, zámečnický, zedník-stavební dělník, lékař, obchodník-obchodní zástupce, projektant-konstruktér, stavební technik, účetní;
- **Ústí nad Labem** – zedník, stavební dělník, instalatér, tesař, svářeč, nástrojář a zámečnický, mechanik opravář, ostatní technický pracovník, pojišťovací a obchodní agent, obchodní cestující, montážní dělník, řidič motorových vozidel.⁴

2.4.5 Poptávka na trhu práce v Ústeckém kraji v roce 2008

Rok 2008 nám opět ukazuje již identifikovaný problém: poptávka po pracovní síle ze strany zaměstnavatelů všech okresů byla tvořena zájmem především o vyučené uchazeče, zejména v profesích jako např. zedník, zámečnický, obráběč kovů, svářeč, soustružník, stavební tesař, truhlář, kuchař-číšník-barman, prodavačka a řidič nákladních vozů i autobusů. Uvádíme pouze ty profese, které se odlišují od roku předešlého:

³ Zdroj: Analýza stavu a vývoje trhu práce v Ústeckém kraji (2006)

⁴ Zdroj: Analýza stavu a vývoje trhu práce v Ústeckém kraji (2007)

- **Děčín** – situace je shodná s rokem 2007;
- **Chomutov** – ekonom, personalista, inženýr technického směru, vychovatel, učitel mateřské školy, rehabilitační pracovník, farmaceutický laborant, technik výpočetní techniky, rozpočtář, zdravotní sestra, dispečer, kadeřník, pedikér, masér, kosmetička, pečovatel-ošetřovatel, zahradník, ošetřovatel hospodářských zvířat, tesař, klempíř, malíř, střihač, instalatér, lešenář, elektromechanik, obráběč, stavební dělník, cukrář, pokrývač, keramik, brusič, topenář, kovodělník, obkladač, montér sádrokartonových desek, balič;
- **Litoměřice** – šička/operátor šicích strojů, zedník, lékař, číšník/kuchař, černá řemesla nejlépe se svářečským průkazem;
- **Louny** – sociální pracovník, vedoucí pracovník v průmyslu, administrativní pracovník, kontrolor, mistr, švadlena, detektiv v obchodě, elektromontér, frézař, klempíř, zámečnický, soustružník, svářeč kovů a obsluha průmyslových zařízení a obráběcích strojů;
- **Most** – situace je shodná s rokem 2007;
- **Teplice** – kuchař, číšník-servírka, prodavač, klempíř, sklář-dělník sklářské výroby, svářeč, zedník-stavební dělník, lékař, učitel, pracovníci v oblasti výpočetní techniky;
- **Ústí nad Labem** – formíř, výrobci a opraváři výrobků z plechů, zedník, střední zdravotnický pracovník a lékař, odborný administrativní pracovník, obchodní zástupce vč. referenta v obchodě.⁵

V tomto kontextu poznatků je třeba zmínit, že Ústecký kraj jako jeden z nejvíce postižených strukturálními změnami, které proběhly v minulých letech a stále probíhají, vykazuje již několik let nejvyšší míru nezaměstnanosti v celé České republice. V roce 2008 činila míra nezaměstnanosti v Ústeckém kraji 10,26 %, což je ukazatel pohybující se téměř o 5 procentních bodů nad celorepublikovým průměrem. Tento průměr za rok 2008 činí 5,45 %.

2.5 Střední školy a trh práce v Ústeckém kraji

Podle databáze Ústavu pro informace ve vzdělávání působí v Ústeckém kraji 117 škol, jež poskytují některý z typů středního vzdělání. Zhruba tři čtvrtiny z nich jsou zřízeny Ústeckým krajem. Rozmístění středních škol a portfolio vzdělávacích oborů v kraji obvykle navazuje na silné tradice národohospodářského zaměření konkrétních regionů.

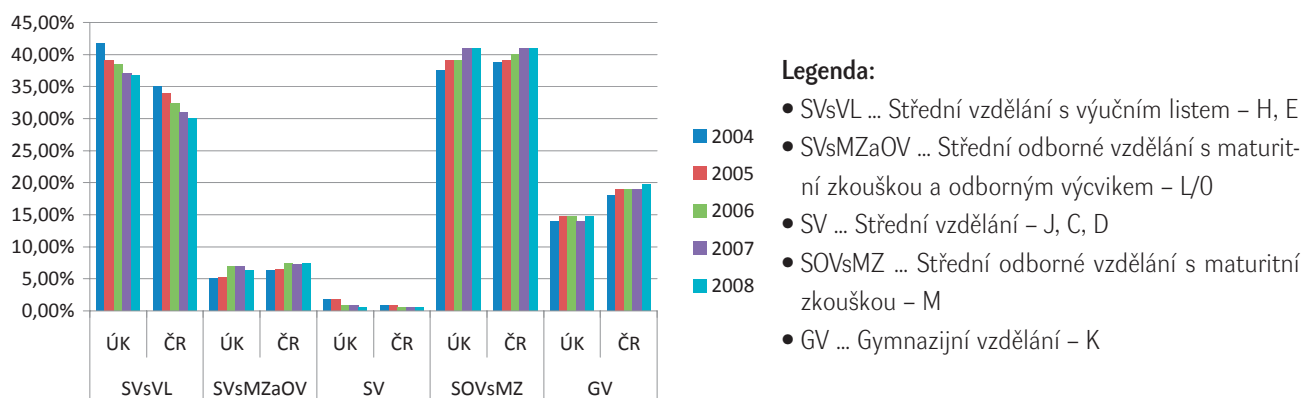
Tyto tradice ovšem nemusí zcela respektovat aktuální požadavky firem na nové zaměstnance. I když primární specializace škol v drtivé většině odpovídá poptávce žáků, s uplatněním absolventů, jejichž počty převyšují absorpci pracovního trhu, to může být horší. Tento stav přitom může být způsoben i nemoderní výukou v hojně poptávaných oborech, která nekoresponduje zejména s technologickými charakteristikami praxe.

Následující graf reflektuje relativní počty nově přijatých žáků, kteří jsou kategorizováni dle standardní typologie středního vzdělávání. Graf postihuje údaje vztažené ke školním letům 2004/2005 až 2008/2009, přičemž umožňuje porovnat situaci v ČR a v Ústeckém kraji.

Na první pohled upoutá situace u středního vzdělání, jež je ukončené vydáním výučního listu. Významný relativní úbytek (ze 41,6 % na 36,9 %) zájemců o tento typ studia v Ústeckém kraji přitom odpovídá celorepublikovému trendu. Tento úbytek je kompenzován nárůstem zejména středního odborného vzdělání, které je zakončeno maturitní zkouškou. V tomto případě ovšem nelze zobecnit „starou pravdu“, že vyšší kvalifikace podmiňuje vyšší šanci uplatnění na trhu práce, neboť existují výjimky. Jedná se zejména o skutečnosti, kdy uchazeč o zaměstnání má vzdělání v oboru, kde je na jedné straně vysoká míra konkurence na straně zájemců o pracovní pozice, na straně druhé relativně nízký zájem podniků poptávat dané absolventy.

⁵ Zdroj: Analýza stavu a vývoje trhu práce v Ústeckém kraji (2008)

Graf č. 3: Relativní počty přijatých žáků na střední školy

Zdroj: NÚOV.

U učebních oborů (zejména technického charakteru) je naopak prokazatelně nižší zájem ze strany uchazečů o studium. Přitom právě v těchto oborech je jednoznačně identifikovaný nejvýznamnější segment poptávky po pracovní síle v Ústeckém kraji, jak bylo vymezeno v předcházející podkapitole.

Absolventi představují na trhu práce jakousi okysličenou krev, která může být pro podnikatelské entity potenciálním přínosem. Jejich přednosti (oproti zkušenějším pracovníkům) spočívají zejména ve flexibilitě, kterou podniky mohou přetavit ve zformování „ideálního“ pracovníka, který by plně vyhovoval potřebám konkrétní firmy. Absolventi rovněž často bývají zdrojem inspirativních nápadů, které umožňují podnikům realizovat inovace. Tyto inovace se pak v konečném důsledku mohou přeměnit v konkurenční výhodu, která umožňuje podniku rozvoj ve všech směrech.

Technické obory jsou nejvýznamnějším segmentem poptávky po pracovní síle.

Jak již bylo naznačeno, ne vždy dochází k průniku kvalifikace absolventů a požadavků firem na trhu práce. Základní informace o takto definovaném nesouladu poskytuje následující tabulka, která reflektuje absolutní i relativní počty absolventů kategorizovaných dle oborové specifikace, jakož i úrovně absolvovaného studia.

Tabulka s názvem „**Počty absolventů v Ústeckém kraji v roce 2008**“ (str. 15) udává množství nové potenciální pracovní síly se středním vzděláním v kraji. Informace o počtech jsou rozčleněny do kategorií úrovně vzdělání, které jsou popsány v legendě tabulky. Pro komparativní účely tabulka obsahuje i údaje o podílu nově přijatých žáků, kteří tvoří personální základnu pro budoucí absolventy škol.

Více než 50 % absolventů středních škol z roku 2008 mohlo prokázat dokončené střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou. Přes 40 % absolvovalo střední vzdělání s výučním listem. 5,9 % ze všech absolventů dokončilo střední vzdělání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem. Zbytek (1,1 %) se mohl prokázat středním vzděláním bez maturitní zkoušky i výučního listu.

U nejpočetnější absolventské kategorie (střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou) tvoří nejvýznamnější příspěvky na trh práce oborové skupiny ekonomika a administrativa (851 absolventů), zdravotnictví (292), strojírenství (263), gastronomie, hotelnictví a turismus (246), pedagogika, učitelství a sociální péče (245), elektronika, komunikace a výpočetní technika (243) a stavebnictví (225).

Z pohledu absolventů středních škol s výučním listem nejpočetnější oborové skupiny tvoří obory gastronomie, hotelnictví a turismus (615 absolventů), strojírenství (484), osobní a provozní služby (317), obchod (284) a stavebnictví (251).

Tabulka č. 4: Počty absolventů v Ústeckém kraji v roce 2008

Skupina oborů	SVsVL		SVsMZaOV		SV		SOVsMZ		Celkem po ZŠ		NV		VOV (vč. konzervatoří)	
	Počet	Podíl	Počet	NP	Počet	Podíl	Počet	Podíl	Počet	NP	Počet	Podíl	Počet	NP
Ekologie a ochrana ŽP	484	17,8 %	21,4 %	34	9,0 %	13,8 %	263	8,1 %	781	12,2 %	41	7,3 %	7	2,0 %
Strojírenství	190	7,0 %	4,8 %	133	35,3 %	22,3 %	243	7,4 %	566	8,8 %	28	5,0 %	14,2 %	7,5 %
Elektronika, telekom. a výp. t.	15	0,6 %	0,2 %				38	1,2 %	53	0,8 %			0,6 %	
Technická chemie	110	4,0 %	3,1 %						110	1,7 %			1,3 %	
Potravinářství	105	3,9 %	1,6 %	12	3,2 %	1,5 %			117	1,8 %			0,8 %	
Textilní výroba a oděvnictví														
Zpracování dřeva	173	6,4 %	6,7 %						173	2,7 %	12	2,1 %	0,9 %	2,9 %
Polygrafie	27	1,0 %	1,0 %	23	6,1 %	3,8 %	26	0,8 %	76	1,2 %	23	4,1 %		1,2 %
Stavebnictví	251	9,2 %	13,2 %				225	6,9 %	476	7,4 %	6	1,1 %	15	4,2 %
Doprava a spoje							74	2,3 %	74	1,2 %	4	0,7 %		1,2 %
Specifické obory							78	2,4 %	78	1,2 %				2,5 %
Zemědělství a lesnictví	135	5,0 %	4,6 %				134	4,1 %	269	4,2 %	5	0,9 %	1,1 %	3,9 %
Zdravotnictví							292	8,9 %	292	4,5 %			90	25,2 %
Ekonomika a administrativa							8	11,8 %	851	13,4 %	43	7,6 %	53	14,8 %
Podnikání v obchodu									192	3,0 %	320	56,8 %	50	14,0 %
Gastronomie, hotel., turis.	615	22,6 %	22,9 %	45	11,9 %	11,3 %	246	7,5 %	906	14,1 %	42	7,5 %		15,0 %
Obchod	284	10,5 %	9,2 %	54	14,3 %	12,1 %			338	5,3 %	12	2,1 %		4,9 %
Právní a veřejn. činnost							85	2,6 %	85	1,3 %			50	14,0 %
Osobní a provozní služby	317	11,7 %	11,2 %	76	20,2 %	15,8 %			393	6,1 %	27	4,8 %		6,0 %
Publ., knihovnictví a inf.														
Pedag., učitel a soc. prac.							245	7,5 %	245	3,8 %			42	11,8 %
Obecně odborná př.							60	88,2 %	183	3,8 %	243	3,8 %		4,8 %
Umění a užité umění	11	0,4 %	0,2 %						11	0,2 %			50	14,0 %
CELKEM	2717	100 %	100 %	377	100 %	100 %	3265	100 %	6427	100 %	563	100 %	357	100 %

Zdroj: NI/OV

Legenda k tabulce č. 4:

- SVsVL ... Střední vzdělání s výučním listem – H, E
- NV ... Nástavbové vzdělání – L/5
- SVsMZaOV ... Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem – L/0
- VOV ... Vyšší odborné vzdělání – N
- SV ... Střední vzdělání (bez maturity a výučního listu) – J, C, D
- SOVsMZ ... Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou – M
- NP (%) ... Podíl nově přijatých žáků v kraji

Tabulka č. 5: Nezaměstnanost absolventů středních škol v Ústeckém kraji (2008)

Skupina oborů	SVsVL			SVsMZaOV			SOVsMZ			Celkem		
	Celk. poč. nez.	Nez. abs. (absolutně)	Nez. abs. (relativně)	Celk. poč. nez.	Nez. abs. (absolutně)	Nez. abs. (relativně)	Celk. poč. nez.	Nez. abs. (absolutně)	Nez. abs. (relativně)	Celk. poč. nez.	Nez. abs. (absolutně)	Nez. abs. (relativně)
Ekologie a ochrana ŽP												
Strojrenství	564	33	5,9 %	120	5	4,2 %	81	9	11,1 %	81	9	11,1 %
Elektronika, telekom. a výp. tech.	217	8	3,7 %	179	14	7,8 %	299	29	9,7 %	983	67	6,8 %
Technické chemie a chemie silikátů	16	3	18,8 %				297	22	7,4 %	693	44	6,3 %
Potravinářství	102	5	4,9 %				45	2	4,4 %	61	5	8,2 %
Textilní výroba a oděvnictví	116	12	10,3 %	17	0	0,0 %				102	5	4,9 %
Zpracování dřeva	156	23	14,7 %	7	0	0,0 %				163	23	14,1 %
Polygrafie	37	2	5,4 %	52	4	7,7 %	26	3	11,5 %	115	9	7,8 %
Stavebnictví	337	47	13,9 %	3	0	0,0 %	232	16	6,9 %	572	63	11,0 %
Doprava a spoje	24	3	12,5 %	35	4	11,4 %	95	5	5,3 %	154	12	7,8 %
Speciální a interdiscip. tech. obory							90	4	4,4 %	90	4	4,4 %
Zemědělství a lesnictví	125	13	10,4 %				137	14	10,2 %	262	27	10,3 %
Zdravotnictví							282	8	2,8 %	282	8	2,8 %
Ekonomika a administrativa	138	9	6,5 %	66	13	19,7 %	817	55	6,7 %	1021	77	7,5 %
Podnikání v oborech, odvětvích				371	48	12,9 %	261	26	10,0 %	632	74	11,7 %
Gastronomie, hotelnictví, turismus	637	82	12,9 %	60	10	16,7 %	288	42	14,6 %	985	134	13,6 %
Obchod	252	41	16,3 %	76	9	11,8 %				328	50	15,2 %
Právní a veřejn. činnost							53	3	5,7 %	53	3	5,7 %
Osobní a provozní služby	303	39	12,9 %	105	15	14,3 %				408	54	13,2 %
Pedag. učitel. a soc. péče							264	18	6,8 %	264	18	6,8 %
Obecně odborná příprava							153	6	3,9 %	153	6	3,9 %
Umění a užité umění	14	0	0,0 %							14	0	0,0 %
Gymnaziální vzdělání							1502	62	4,1 %	1502	62	4,1 %
CELKEM	3038	320	10,5 %	1091	122	11,2 %	4922	324	6,6 %	9051	766	8,5 %

Zdroj: NÚOV.

Legenda k tabulce č. 5:

- SVsVL ... Střední vzdělání s výučním listem – H, E
- SVsMZaOV ... Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem – L/O
- SOVsMZ ... Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou – M
- VOV ... Vyšší odborné vzdělání – N
- Celk. poč. nez. ... Celkový počet nezaměstnaných
- Nez. abs. (absolutně) ... Absolutní počet nezaměstnaných absolventů
- Nez. abs. (relativně) ... Podíl nezaměstnaných absolventů na jejich celkovém počtu

Celkové podíly absolventů (bez ohledu na typ středního vzdělání) vykazují následující početní charakteristiky: Nejvýznamněji zastoupenou oborovou skupinou tvoří studijní obory spadající do kategorie gastronomie, hotelnictví a turismus (14,1 %). S malým rozdílem pak následují obory ekonomiky – administrativy (13,4 %) a strojírenské obory (12,2 %). S větším odstupem lze identifikovat studijní obory elektroniky, telekomunikací a výpočetní techniky (8,8 %) a stavebnictví (7,4 %).

Tyto zmíněné oborové skupiny představují rovněž první pětici z pohledu zájemců absolventů základních škol o střední vzdělání.

Průkaznější statistiky role absolventů na trhu práce udává tabulka „**Nezaměstnanost absolventů středních škol v Ústeckém kraji (2008)**“ (str. 16), která kvantitativně popisuje absolutní počty všech absolventů v daném roce, jakož i počet nezaměstnaných absolventů v absolutním i relativním vyjádření. Absolventi jsou přitom kategorizováni dle svého oborového vzdělání, resp. úrovněového typu středního vzdělání.

Pokud zanedbáme úrovněovou klasifikaci, nejvyšší nezaměstnanost lze vypočítat v oborech obchodu (15,2 %), zpracování dřeva (14,1 %), gastronomie, hotelnictví a turismus (13,6 %) a osobních a provozních službách (13,2 %).

Zde lze identifikovat zásadní problém nezaměstnanosti středoškoláků, kteří si vybírají školu bez ohledu na trendy v poptávce firm na trhu práce. Přednost dostávají především atraktivnější obory (viz odstavec výše), přičemž po ukončení studia absolventi řeší vážné problémy s nalezením jim vyhovující pracovní pozice.

Nahlíženou optikou typu středního vzdělání jsou jednotlivé kategorie dle podílu nezaměstnaných kategorií seřazeny následovně: maturitní obory (s vyčleněním gymnázií) představují podíl nezaměstnaných absolventů ve výši 8,5 %, absolventi gymnázií 4,1 % a osoby s čerstvě ukončeným středním vzděláním s výučním listem 10,5 %. Z těchto čísel ovšem nelze paušalizováním vyvozovat dalekosáhlé důsledky pro formování konkrétních opatření regulace absolventské nabídky práce. Rozhodujícím faktorem by měla být oborová specifikace v návaznosti na firemní požadavky na trhu práce.

2.6 Trh práce – shrnutí

Významným faktorem, který způsobuje vysokou nezaměstnanost v kraji, je nesoulad mezi strukturou poptávané pracovní síly a nabízené práce. Jinými slovy, zaměstnavatelé hledají konkrétní profese a kvalifikaci pro neobsazená pracovní místa, ale struktura uchazečů o zaměstnání je profesně a kvalifikačně odlišná.

Problém, o kterém se dlouhodobě diskutuje a který je v posledních letech patrný, je malá spolupráce mezi školami a zaměstnavateli v regionu. Žáci nemají dostatek informací o tom, jaké pracovní pozice a v jakých konkrétních oborech jsou neobsazené, případně po jakých profesích je nejvyšší poptávka ze strany zaměstnavatelů. Důsledkem toho často ukončují svá studia a zjišťují, že volná pracovní místa v regionu sice existují, ale že oni sami vystudovali úplně jiný obor a nevyhovují kvalifikačním požadavkům pro danou pozici. Tento nesoulad lze nahlédnout i z druhé strany. Je dán nejen nedostatečnou informovaností žáků, ale zároveň také nedostatečnou aktivitou ze strany firem v regionu jako budoucích zaměstnavatelů. Tyto firmy často nespolupracují se školami a učiteli vůbec, případně je intenzita spolupráce nedostačující pro to, aby v budoucnu došlo k výraznějšímu zlepšení situace na trhu práce.

Tento nesoulad, jak lze vyčíst z výše uvedených statistik, je patrný právě v těch oborech, které byly vedoucími této studie zvoleny pro bližší analýzu. Z výsledků této analýzy vyplývá, že profesní struktura nabízených a poptávaných pracovních míst je odlišná. Je tedy vhodné zvolit a následně realizovat opatření, která by vedla k vyrovnání nabídkové a poptávkové strany na trhu práce v Ústeckém kraji. Jedním z takových opatření je právě zlepšení a zintenzivnění spolupráce mezi zaměstnavateli a školami a učiteli v regionu, kde se budoucí pracovní síla připravuje na svůj profesní život.

2.7 Oblast dalšího vzdělávání

Svět kolem nás se rychle mění a vyvíjí. Zejména rozvoj nových informačních a komunikačních technologií, ale i vývoj a změny v oblasti ekonomické, politické, sociální či kulturní nutí každého vynakládat stále více úsilí k adaptaci na nové situace a rychlé změny, jež proměňují jeho život i společnost jako celek.

Jedním z hlavních nástrojů, jež může lidem pomoci se s těmito změnami vyrovnat a přizpůsobit se nově vzniklým podmínkám, jsou procesy učení a vzdělávání. Vzhledem k tomu, že svět se vyvíjí stále rychleji a změn přibývá, roste též důležitost těchto procesů i potřeba začlenit je do reálného života tak, aby se staly jejich běžnou součástí. Vzdělání, které člověk získá během svého dětství a mládí, již nedokáže uspokojivě plnit funkci přípravy na život. Ba právě naopak tuto funkci je schopno zastávat stále menší měrou. Např. kvůli technologickým změnám, novým metodám výroby, novým službám, pracovním postupům a procesům klesá v rámci počátečního vzdělávání schopnost připravit jedince po odborné stránce a zprostředkovat jim kvalifikace, se kterými by vystačili ne-li celý život, tak alespoň po delší časový úsek. Výzkumy předpokládají, že v nedaleké budoucnosti téměř každý během svého života alespoň jednou zcela změní svou kvalifikaci, to znamená, že se bude muset naučit novým, od původní kvalifikace i výrazně odlišným pracovním znalostem a dovednostem. Potřeba učit se a vzdělávat se kontinuálně v průběhu celého života se stane pro většinu lidí nezbytnou záležitostí, pro mnoho lidí bude přímo nutností.

Sféra **dalšího vzdělávání** (dále jen „DV“) není oblastí odtrženou od ostatních systémů vzdělávání, naopak je s nimi velmi úzce propojena, neboť navazuje na stupně počátečního vzdělávání a má úzký vztah navázaný s terciárním vzděláváním. Hlavním důvodem zvyšujícího se významu DV je nutnost získávat nové znalosti a potřeba osvojovat si nové dovednosti v rámci adaptace na transformující se životní podmínky. DV⁶ proto začíná hrát stále důležitější úlohu.

V současné době je často vyzdvihována skutečnost, že právě další vzdělávání, coby integrální součást celoživotního učení, je důležitým faktorem růstu produktivity a konkurenceschopnosti ekonomiky. Pozitivní důsledky pro ekonomiku by mělo přinášet zejména profesně orientované další vzdělávání, které by mělo přispívat k vyšší schopnosti inovací, flexibilizaci pracovních sil, rychlé adaptaci na nové technologie a technologické postupy, metody práce atd.

Z výše uvedeného vyplývá, že mnoho lidí stále nechápe význam dalšího vzdělávání, tj. nerozumí tomu, proč by se měli i v dospělém věku dále vzdělávat a učit. Proč vynakládat svůj čas i peníze za něco, co na první pohled nepřináší žádný okamžitý konkrétní užitek. Jakým způsobem jim může DV pomoci při hledání zaměstnání, při zlepšení jejich pozice na pracovním trhu či např. při řešení sociálních nebo osobních problémů.

Další vzdělávání přitom lze považovat za vysoce efektivní nástroj, jenž může přispívat ke zlepšení ekonomických, sociálních i environmentálních podmínek v ČR, může účinně přispívat k růstu konkurenceschopnosti i podporovat rozvoj a růst ekonomické dynamiky a znalostní společnosti.

Celoživotní učení se vztahuje na dospělé jedince ve věku od 25 do 64 let. Z EU pochází průzkum pracovních sil (EU labour force survey), který měl za úkol dotazování této cílové skupiny. Jednalo se o to, zda se zástupci cílové skupiny účastnili vzdělávání nebo školení ve čtyřech týdnech předcházejících průzkumu (hodnota čitatele). Hodnota jmenovatele se pak rovná celkovému počtu populace stejné věkové skupiny, vyjímaje ty, kteří neodpověděli na otázku „účast na vzdělávání a školení“. Zjištěné informace se týkají jakéhokoliv vzdělávání nebo školení týkajícího se či netýkajícího se respondentova současného nebo budoucího zaměstnání. V České republice je tento ukazatel prostřednictvím zmíněného nástroje sledován od roku 2002. Od podzimu roku 2006 je hodnota počítána ročním průměrem čtvrtletních dat. Poslední uvedené údaje z roku 2008 jsou předběžného charakteru.

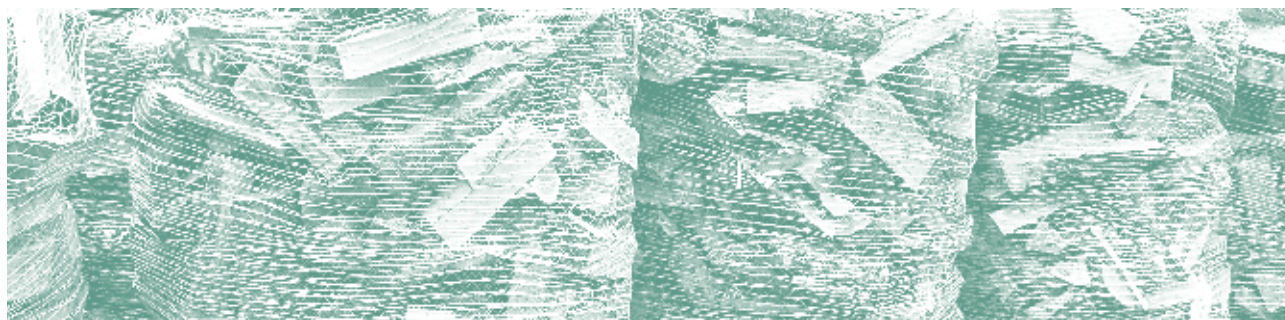
⁶ V teoretické rovině jde však o pojem, který lze jen velmi těžce přesně vymezit. Jedna z možných definicí je uvedena v dokumentu Strategie celoživotního učení, kde se píše, že DV je vzdělávání či učení, které probíhá po dosažení určitého stupně vzdělání, resp. po prvním vstupu vzdělávajícího se na trh práce (i zde se však připouští, že se tato definice částečně překrývá s vymezením počátečního vzdělávání). Další možnou definicí, jež využívá negativního vymezení DV lze nalézt v § 2 zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání, kde se DV rozumí vzdělávací aktivity, které nejsou počátečním vzděláním. Každý se tedy může účastnit dalšího vzdělávání nejdříve po ukončení počátečního vzdělávání a dále pak v průběhu celého svého dalšího života.

Tabulka č. 6: Podíl populace ve věku 25 až 64 let účastníků se vzdělávání a školení

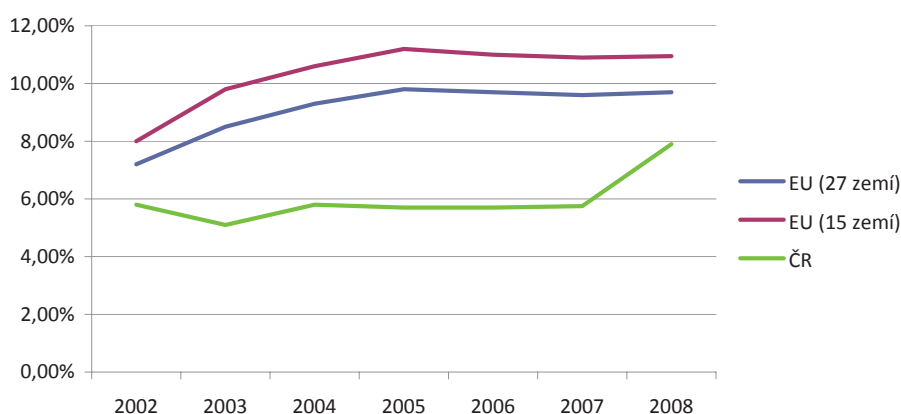
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
EU (27 členských zemí)	7,2	8,5	9,3	9,8	9,7	9,5	9,6
EU (15 členských zemí)	8,1	9,8	10,7	11,3	11,2	10,9	11,0
Česká republika	5,6	5,1	5,8	5,6	5,6	5,7	7,8

Zdroj: Eurostat.

Pro přesnou ilustraci je na tomto místě uveden graf, který postihuje uvedené údaje v tabulce, což znamená, že v grafu je znázorněn procentuální vývoj populace ve věku 25 až 64 let účastníků se vzdělávání a školení v letech 2002 až 2008. Nejvyšších hodnot po všechna léta dosahovaly v průměru „staré“ členské státy Evropské Unie (15 zemí), přičemž v posledním sledovaném roce činila hodnota indikátoru 11 %. ČR zaostávala za touto hodnotou o více než 4 %. Oproti průměru všech současných států EU statistici zaznamenali ztrátu ČR o velikosti téměř dvou procent. Tato skutečnost je do jisté míry podmíněna faktem, kdy nově přistoupivší země EU postupně snižovaly míru populace ve věku 25 až 64 let účastníků se vzdělávání a školení v letech 2002 až 2008. Relativně významná ztráta v České republice přetrvává i přesto, že v posledním analyzovaném roce výrazně stoupl procento populace v definované věkové kategorii účastníků se vzdělávání a školení.

zdroj: LESS a.s.

Graf č. 4: Podíl populace ve věku 25 až 64 let účastníků se vzdělávání a školení

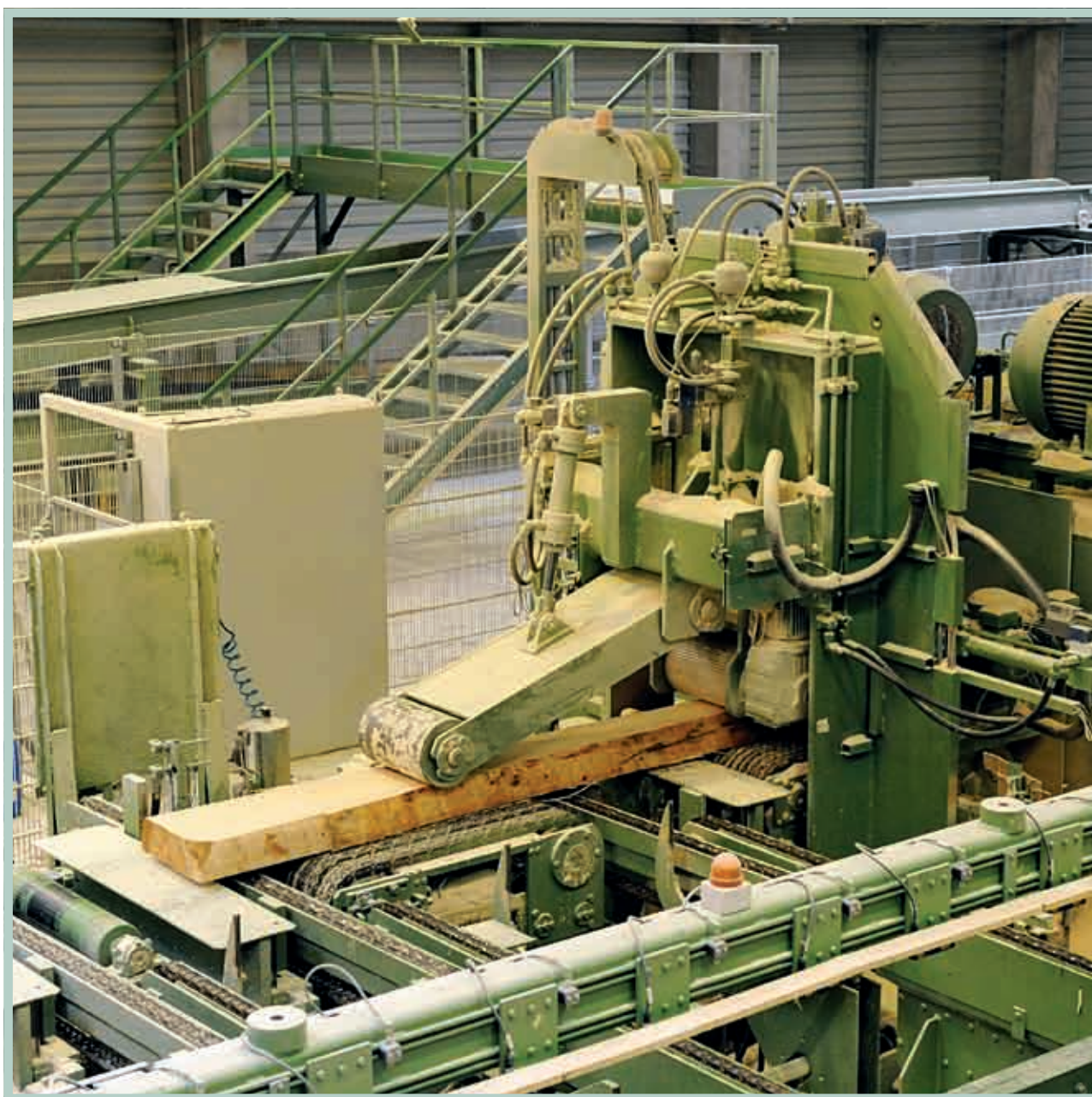
Zdroj: Eurostat.

Výše uvedené informace hovoří o nutnosti finanční podpory DV ze strany státních i krajských finančních zdrojů, neboť pozitivní důsledky takto směřované podpory předurčují větší míru pružnosti nabídkové strany trhu práce. Tyto efekty se přitom vyznačují multiplikačním charakterem působení, neboť přesunutí této problematiky do oblasti zájmu podmiňuje realizaci významných benefitů v nejrůznějších sférách ekonomiky na bázi mikroúrovně i v prostředí makroekonomickém. Efekty plynoucí z realizace řešeného konceptu jsou uvedeny v následující tabulce, přičemž jsou kategorizovány dle jednotlivých oblastí, kde vznikají a kde je jejich primární význam.

Tabulka č. 7: Pozitivní efekty z úspěšné realizace konceptu celoživotního vzdělávání

Stát	Zaměstnavatel	Jedinec
– Vyšší zaměstnatelnost	– Kvalifikovaní a motivovaní zaměstnanci	– Možnost zvýšit a prohloubit kvalifikaci
– Vyšší konkurenceschopnost	– Vyšší konkurenceschopnost	– Zlepšení postavení na trhu práce, podpora mobility
– Znalostně orientovaná ekonomika	– Růst produktivity práce	– Motivace k osobnímu rozvoji
– Podpora mobility občanů	– Možnost ovlivnit profil kvalifikace (Národní soustava kvalifikací = NSK)	– Zvýšení sociálního statusu
– Rovný přístup	– Lepší image firmy	– Rovné příležitosti
– Šance pro znevýhodněné skupiny, migranty a nízko-kvalifikované		– Změna postoje k CŽU
		– Motivace pokračovat v DV

Zdroj: ÚIV.

zdroj: LESS a.s.

3 TECHNOLOGICKÉ PROFILY FIREM – LESNICTVÍ

3.1 Úvod

Pro lepší přehled a orientaci jsou níže vloženy tři tabulky, ve kterých jsou uvedeny významné firmy Ústeckého kraje podnikající v profesní oblasti Lesnictví. Jsou rozděleny podle počtu zaměstnanců na skupiny:

- nad 50 zaměstnanců,
- nad 100 zaměstnanců,
- nad 500 zaměstnanců.

Tabulka č. 8: Firmy Ústeckého kraje nad 50 zaměstnanců – Lesnictví

Název firmy	Okres	Oblast podnikání	http
Dřevařská a lesnická společnost, s.r.o.	Most	Těžba dřeva, Lesnictví a těžba dřeva, Výroba pilařská a impregnace dřeva	www.euro-okna-dvere.cz

Tabulka č. 9: Firmy Ústeckého kraje nad 100 zaměstnanců – Lesnictví

Název firmy	Okres	Oblast podnikání	http
UNILES, a.s.	Děčín	Podpůrné činnosti pro lesnictví, Smíšené hospodářství, Těžba dřeva	www.uniles.cz

Tabulka č. 10: Firmy Ústeckého kraje nad 500 zaměstnanců – Lesnictví

Název firmy	Okres	Oblast podnikání	http
Lesy České republiky, s.p. *	Teplice	Těžba dřeva, Lesnictví a těžba dřeva, Výroba pilařská a impregnace dřeva, Výroba zemědělských a lesnických strojů	www.lesycr.cz

* Firma je uvedena v Přímém představení.

Každý z těchto zaměstnavatelů se při svém podnikatelském působení věnuje v rámci **lesnictví** velkému množství činností. Jsou to například:

- těžba dřeva,
- smíšené hospodářství,
- lesnictví,
- výroba zemědělských a lesnických strojů,
- výroba pilařská a impregnace dřeva.

Mezi zaměstnanci těchto firem lze tedy najít lesní techniky, lesaře, lesní mechanizátory, mechanizátory, dílenské profese – oprava, údržba apod.

3.2 Přímé představení

A teď už tedy k firmám, které byly vytipovány během kontaktní práce v terénu a zahrnuty do přímého představení v této publikaci. Zjišťovaly se u nich přímo v reálu informace související s historií, současností a budoucností společnosti, s používanými technologiemi, stroji a nástroji, s pracovním prostředím a zázemím a kvalifikačními požadavky na zaměstnance.

3.2.1 KHL – EKO, a.s.

Červený Hrádek 2
431 11 Jirkov
www.khleko.cz

Základní představení firmy

Společnost KHL – EKO, a.s. vznikla v roce 2000 a zabývá se rekultivacemi ploch po povrchové těžbě nerostů, výsadbou a obnovou zeleně.

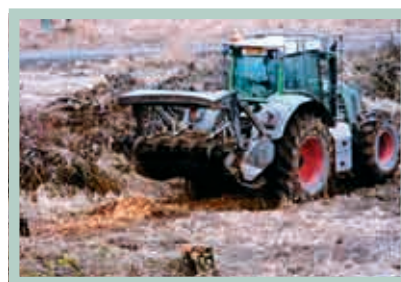
Využívané technologie

Nejvýznamnější technologií pro podnik jsou stroje pro obdělávání půdy, pro zemědělství a zahradnickou činnost. Dělníci v pěstební činnosti ke své práci využívají například jednomužné motorové pily, drtiče a štěpkovače, hydrostatické nosiče nářadí, smykem řízený nakladač či zemědělské traktory s příslušenstvím.

Hydrostatický nosič nářadí je účelový nosič nářadí. Používá se jak v komunální sféře, tak v přípravě půdy. Výrazně zefektivňuje práci tím, že mechanizuje práce, které byly dosud vykonávány ručně (zakládání trávníku, vyžínání buřiny).

Profese pracovníků

Společnost nabízí především pozici dělník v pěstební činnosti, která vyžaduje minimálně základní vzdělání a aktivního řidiče s řidičským průkazem skupiny B, C, T. Na každých sedm dělníků připadá jeden středoškolsky vzdělaný mistr (ideálně přírodovědné zaměření). Samozřejmostí této pozice je aktivní řidič s platným řidičským průkazem skupiny B, C, T. Ideální je také strojní průkaz. Výše uvedené pozice tvoří 85 % veškerých zaměstnanců společnosti. Na management a administrativu tak připadá zbylých 15 %. V současné době společnost postrádá právě dělníky v pěstební činnosti.

Traktor FENDT a rychloběžná povrchová fréza na likvidaci pařezů
zdroj: KHL – EKO, a.s.

Možnosti pro absolventy

I absolventi bez praxe mají šanci získat zaměstnání v této společnosti za předpokladu, že jsou schopní a ochotní se učit novým věcem, prokážou alespoň průměrné znalosti v oboru a vlastní řidičský průkaz. Velmi důležité je, aby byl uchazeč ochoten cestovat, protože zaměstnanci na daných pozicích pracují po celé České republice, většinou celý týden. Od všech zaměstnanců se vyžaduje šetrné a hospodárné využívání svěřených prostředků (auto, telefon, PC).

Významné zakázky

Společnost KHL – EKO, a.s. realizuje zakázky pro Ministerstvo financí ČR. Jedná se o rekultivace ploch dotčených těžbou hnědého uhlí na Sokolovské uhelné, Mostecké uhelné a Severočeských dolech, dále pak zakázky pro Ředitelství silnic a dálnic ČR, konkrétně realizuje náhradní výsadby stromů za vykácené dřeviny (přístavba dálnice D8, D1, D47). Významným zákazníkem společnosti je také například ČEZ distribuční služby, pro které zajišťují pravidelnou údržbu pod liniovými energetickými dráty.

zdroj: LESS a.s.

3.2.2 Lesy České republiky, s.p.

Přemyslova 1106
501 68 Hradec Králové 8
www.lesy-cr.cz

Základní představení firmy

Lesy České republiky, státní podnik (LČR) byly založeny dne 1. 1. 1992 Ministerstvem zemědělství České republiky. Hlavní náplní činnosti podniku je obhospodařování více než 1,3 mil. ha lesního majetku ve vlastnictví státu (téměř 86 % rozlohy všech státních lesů) a péče o téměř 20 tisíc km určených vodních toků a bystřin. Roční těžby se pohybují průměrně kolem 7 mil. m³ dřeva, což představuje zhruba 72 % běžného přírůstu.

Podnik sídlí v Hradci Králové a jeho organizační struktura má tři stupně. První stupeň tvoří ředitelství, druhý 13 regionálních pracovišť. Třetí stupeň organizační struktury se skládá ze 77 lesních správ.

Základem lesnické strategie podniku je trvale udržitelné hospodaření v lesích založené na maximálním využívání tvořivých sil přírody, které zajistí nepřetržité a vyvážené plnění produkčních funkcí svěřených lesů. Cílem podniku je vytváření stabilních, kvalitních, druhově, prostorově a věkově skupinovitě smíšených lesů.

Lesy České republiky, s.p. také zajišťují významnou službu pro vlastníky drobných soukromých lesů, a to výkon ze zákona určené funkce odborného lesního hospodáře na jejich majetcích.

Technologie a stroje

Na lesní správě Lesů České republiky s.p. (LČR) jsou technologie i případné použití konkrétního stroje pouze navrhovány a plánovány v souladu se zkušenostmi, případně při zavádění nových poznatků z výzkumu (například použití sadebního materiálu lesních dřevin v různém stádiu, v různých obalech a různými metodami výsadby).

Vlastní provedení prací čili výrobní činnost je prováděna dodavatelskými firmami, které vzejdou z výběrových řízení. Pracovník LČR zadává konkrétní činnost, vykonává odborný dohled a přejímá hotové práce. Jednou z významných spolupracujících firem je společnost LESS a.s. se sídlem v Bohdaneči – www.less.cz. Pobočky této firmy jsou však po celé České republice. Např. v Ústeckém kraji se jedná o Závod lesních školek v Drmalech u Jirkova a Závod Rekultivace v Červeném Hrádku u Jirkova, obojí okres Chomutov.

zdroj: LESS a.s.

Požadavky na nové zaměstnance

Uchazeč o zaměstnání ve státním podniku Lesy České republiky by měl mít ukončené minimálně střední odborné vzdělání lesnického směru s výhledem dodělání VŠ. Přijímání absolventů je pouze na pozici adjunkt lesní správy s dalším možným postupem. Výhodou absolventů na získání zaměstnání je všeobecná orientace v problematice lesnictví a logické uvažování v souvislostech.

4 TECHNOLOGICKÉ PROFILY POVOLÁNÍ (typové pozice)

Druhá podkapitola stěžejní analytické části dokumentu představuje klíčové zaměstnanecké profese, jež jsou kategorizovány dle odvětvového zaměření vytípaných podniků. Uvedené zaměstnanecké pozice přitom korespondují s nejvýznamnějšími poptávkovými nároky podnikatelských subjektů na trhu práce Ústeckého kraje. U takto klasifikovaných profesí jsou poté vypsány základní charakteristiky, které daná povolání blíže specifikují, a to zejména z pohledu kvalifikačních předpokladů a hlavní pracovní náplně. Z důvodu vyšší míry přehlednosti jsou jednotlivé charakteristiky konkrétních profesí uvedeny ve strukturovaných tabulkách.

V následující tabulce je uveden stručný přehled jednotlivých sektorů a vybraných profesí včetně profesní oblasti **lesnictví**.

Tabulka č. 11: Přehled jednotlivých sektorů a vybraných profesí

Strojírenství	Energetika a elektrotechika	Stavebnictví
Zámečník	Elektrikář	Zedník / obkladač
Obráběč kovů (CNC a NC stroje)	Mechanik elektronik	Montér suchých staveb (sádkartonář)
Mechanik strojů a zařízení	Mechanik silnoproudých zařízení	Pokrývač
Svářeč	Mechanik elektrických zařízení	Tesař
Nástrojař	Sdělovací a telekomunikační technik	Truhlář
		Štukatér
		Malíř
		Klempíř pro stavební výrobu
Stavebnictví – TZB	Doprava	ICT sektor
Instalatér	Obsluha stavebních strojů	Mechatronik
Topenář	Mechanik v dopravě	Stavba počítačových sítí
Izolátér	Logistik	Mechanik seřizovač
Montér vzduchotechniky	Technik řídicích systémů v dopravě	Technik bezpečnostních systémů
	Řidič (vysokozdvíhací vozíky, autobusy, nákladní vozy, jeřábník)	k ochraně majetku a osob
	Skladník	Technik telekomunikačních a radiokomunikačních zařízení
Chemický průmysl	Zemědělství	Lesnictví
Chemik laborant	Opravář zemědělských strojů	Lesní technik lesník, myslivec
Chemik pro obsluhu zařízení	Zootechnik	Lesař, lesní mechanizátor
Chemik technik analytik	Provozní technik	Mechanizátor
Chemik technik mistr, technolog, operátor	Mechanizátor a služby	Dílnské profese – oprava, údržba
Technolog	Dílnské profese – oprava, údržba	
Mistr chemické výroby		
Hutnictví a metalurgie		
Hutní technik dispečer, metalurg, normovač, řízení jakosti		
Slévárenský technik dispečer, metalurg, normovač, technolog, řízení jakosti		
Hutník neželezných kovů, ocelář, vysokopec		
Koksař		
Lisař		
Modelář		
Práškový metalurg		
Slévač		
Tavič		
Tažeč		
Valcář kovů		

Zdroj: Kartotéka typových pozic [dostupné na: <http://ktp.istp.cz>].

Technologické profily profesí sektoru lesnictví

- Lesní technik lesník, myslivec
- Lesař, lesní mechanizátor
- Mechanizátor
- Dílenské profese – oprava, údržba

Lesní technik lesník, myslivec

Samostatný lesní technik myslivec je pracovník s vyšší kvalifikací, který zajišťuje myslivecké hospodaření ve speciálních chovech drobné a spárkaté zvěře v bažantnicích, oborách a ostatních mysliveckých honitbách dle požadavků majitelů a uživatelů.

Věděli jste, že se hrubá mzda lesníka či myslivce může vyšplhat až k 35.000 Kč?

Tabulka č. 12: Základní charakteristiky profese lesní technik lesník, myslivec

Statistická klasifikace zaměstnání KZAM	3212 Technici v agronomii, v lesnictví a v zemědělství
Pracovní činnosti	Zajištění krmivové základny, budování políček a krmných zařízení; uplatňování chovatelských zásad v chovu zvěře; zajišťování mysliveckého hospodaření v bažantnicích, oborách a v ostatních honitbách; soustavná péče o zvěř.
Rozpětí hrubé mzdy v Kč	15 520–35 767
Kvalifikační požadavky	<i>Odborná příprava a certifikáty:</i> vyšší odborné vzdělání v oboru lesnictví, bakalářský studijní program v oboru zoologie, bakalářský studijní program v oboru lesnictví, <i>osvědčení:</i> odborná myslivecká zkouška nebo zkouška pro myslivecké hospodáře. <i>Odborné dovednosti:</i> orientace v geometrických plánech a všech druzích map v lesním hospodářství, plánování honitby, zjišťování výskytu škodné zvěře, sčítání stavů zvěře atd. <i>Odborné znalosti:</i> ochrana mladých porostů a lesa proti zvěři, buření a lesním škůdcům, myslivecký chov zvěře.

Zdroj: Kartotéka typových pozic [dostupné na: <http://ktp.istp.cz>].

zdroj: LESS a.s.

Lesář, lesní mechanizátor

Lesář je kvalifikovaný pracovník, který provádí činnosti související s pěstováním lesa.

Tabulka č. 13: Základní charakteristiky profese lesář, lesní mechanizátor

Statistická klasifikace zaměstnání KZAM	6141 Dělníci pro pěstění a ošetřování lesa
Pracovní činnosti	Výsadba nových lesních kultur; úprava lesních půd; péče o lesní kultury; péče o zvěř a její odchyt; udržování lesa; sběr semen a plodů lesních rostlin; údržba zařízení, strojů a nástrojů; školkařské práce, třídění, úprava, zakládání a uskladňování sazení.
Rozpětí hrubé mzdy v Kč	10 374–20 714
Kvalifikační požadavky	<i>Odborná příprava a certifikáty:</i> střední vzdělání s výučním listem v oboru lesní výroba, lesnické práce. <i>Odborné dovednosti:</i> ruční rytí, kypření a pletí, odvětvování, prostřihávání a prořezávání lesního porostu a křovin, výroba a stavba oplocenek, mysliveckých a účelových zařízení v lese, ošetřování a údržba lesnického nářadí atd. <i>Odborné znalosti:</i> semenářství a školkařství, ochrana mladých porostů a lesa proti zvěři, buření a lesním škůdcům, myslivecký chov zvěře, pěstování lesa.

Zdroj: Kartotéka typových pozic [dostupné na: <http://ktp.istp.cz>].

Mechanizátor

Lesní mechanizátor je kvalifikovaný pracovník, který provádí všechny běžné mechanizované lesnické činnosti včetně údržby strojů a zařízení.

Tabulka č. 14: Základní charakteristiky profese mechanizátor

Statistická klasifikace zaměstnání KZAM	6142 Dělníci pro těžbu dřeva 8331 Obsluha zemědělských a lesních strojů
Pracovní činnosti	Mechanizované práce spojené s ochranou lesa; obnovování lesa pomocí mechanizačních prostředků; úprava vytěženého dřeva a jeho transport na odvozní místo; mechanické zavlažování a odvodňování lesních kultur, aplikace hnojiv a prostředků ochrany rostlin; transport poražených kmenů pomocí hydraulických strojů a nakladačů; kácení, ukládání, odvětvování a příčné řezání celých kmenů stromů; řízení lesnických strojů pro obhospodařování lesa, zalesňování a pěstování lesa.
Rozpětí hrubé mzdy v Kč	<i>Nezjištěný údaj</i>
Kvalifikační požadavky	<i>Odborná příprava a certifikáty:</i> střední vzdělání s výučním listem v oboru lesní výroba, lesnické práce. <i>Odborné dovednosti:</i> těžba dřeva (kácení stromů, odvětvování, krácení) motorovými pilami, odkorňování kmenů, ošetřování a údržba lesnického nářadí, strojů a zařízení, manipulace s vytěženými kmeny a jejich soustřeďování na odvozní místo atd. <i>Odborné znalosti:</i> řízení traktorů – řidičský průkaz sk. T, obsluha lesních strojů, opravy lesních strojů, sortimentace dříví, lesní doprava a mechanizace, zakládání, pěstování, výchova a obnova lesních porostů atd.

Zdroj: Kartotéka typových pozic [dostupné na: <http://ktp.istp.cz>].

zdroj: LESS a.s.

Dílenské profese – oprava, údržba

Údržba lesních cest.

Tabulka č. 15: Základní charakteristiky profese dílenské – oprava, údržba

Statistická klasifikace zaměstnání KZAM	Nezjištěný údaj
Pracovní činnosti	Drobné opravy lesních cest a vývozních linek; výroba a instalace svodnic; údržba a opravy propustků a podélných příkopů; výřez trvalé zeleně podél cest za pomoci drobné mechanizace a chemické ošetření této zeleně.
Rozpětí hrubé mzdy v Kč	Nezjištěný údaj
Kvalifikační požadavky	<i>Odborná příprava a certifikáty:</i> žádné, <i>osovědčení:</i> řízení traktorů – řidičský průkaz sk. T, Zacházení s nebezpečnými chemickými látkami a přípravy – odborná způsobilost podle 302/1998 Sb. <i>Odborné dovednosti:</i> vyhotovování výkazů o práci v lese, výřez trvalé zeleně podél cest, oprava poškozených míst na cestách, úprava erozních rýh na vývozních linkách, výroba, údržba, opravy a výměna sítě svodnic v cestní síti, údržba vodních propustků a podélných příkopů cest, chemické ošetření zeleně podél cest. <i>Odborné znalosti:</i> nezjištěný údaj.

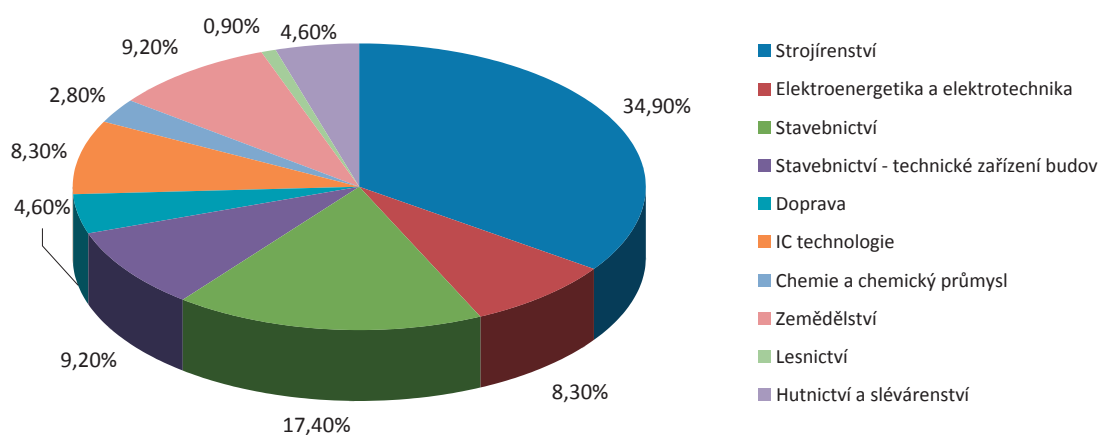
Zdroj: Kartotéka typových pozic [dostupné na: <http://ktp.istp.cz>].

5 ZÁVĚR

Tento dokument si kladl za cíl důsledné vymezení strany poptávky na trhu práce v Ústeckém kraji z širokého spektra různých úhlů pohledu. Zvláštní důraz byl přitom kladen na budoucí perspektivy tamějších podniků z pohledu zaměstnanosti, jakož i na nazírání aktuálního stavu optikou technologického vývoje, který v současné době probíhá v turbulentním období.

V této souvislosti proběhlo v roce 2009 rozsáhlé dotazníkové šetření, které zmapovalo početný segment zaměstnavatelů působících svou podnikatelskou činností na území Ústeckého kraje. Celkem bylo získáno 109 podniků vyplněných dotazníků. Zastoupení firem přitom reflektovalo průmyslové zaměření daného regionu. Kapitola „Závěr“ shrnuje výsledky souborné analýzy identifikovaných zaměstnavatelů Ústeckého kraje, které poskytují ucelený náhled na jejich strukturu kategorizovanou z mnoha úhlů pohledu.

Graf č. 5: Kategorizace výběrového souboru podniků dle předmětu podnikání

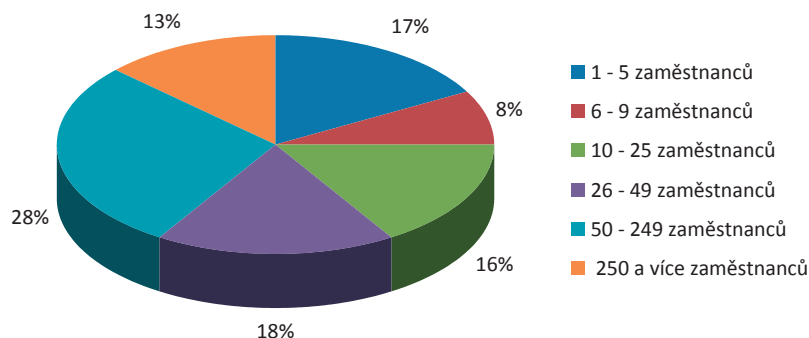
Zdroj: Komunikace se zaměstnavateli, dotazníkové šetření.

Konkrétní struktura firem rozčleněných dle hrubé sektorové diferenciaci byla následující: největší podíl (téměř 35 %) z celkového počtu firem, s nimiž byla navázána komunikace, tvoří podniky se strojírenským zaměřením. Strojírenské podniky jsou následovány subjekty, které lze zařadit vzhledem k jejich předmětu činnosti do průmyslového segmentu stavebnictví (17,4 %). Do této skupiny není zařazena kategorie podniků zabývajících se technickým zařízením budov s podílem 9,2 %, která v analýze tvoří samostatnou kategorii s deseti zástupci. Stejný počet zástupců má i zemědělský sektor. Z významnějších odvětví dále jmenujme elektroenergetiku (včetně oborů elektroniky) a podniky zabývajících se činnostmi zařaditelnými do oblasti ICT (obojí 8,3 %).

Vymezená struktura dotazovaných podniků s technickou specializací se snaží o vysokou korelaci s odvětvovým rozvrstvením podnikatelské sféry dle předmětové orientace výkonů Ústeckého kraje.

Klasifikace dotazovaného výběrového souboru dle velikosti firem určené podle počtu zaměstnanců vykazuje tyto charakteristiky: početně nejvýznamnější část je reprezentována podniky střední velikosti s 50 až 249 pracovníky s celkem 30 zástupci. O deset méně jich spadalo do kategorie malých podniků s 26 až 49 zaměstnanci resp. s 10 až 25 pracovníky (17 firem). Z dalších významnější zastoupených segmentů jmenujme skupinu drobných podniků s 1 až 5 zaměstnanci (19 firem).

Graf č. 6: Kategorizace výběrového souboru podniků dle počtu zaměstnanců

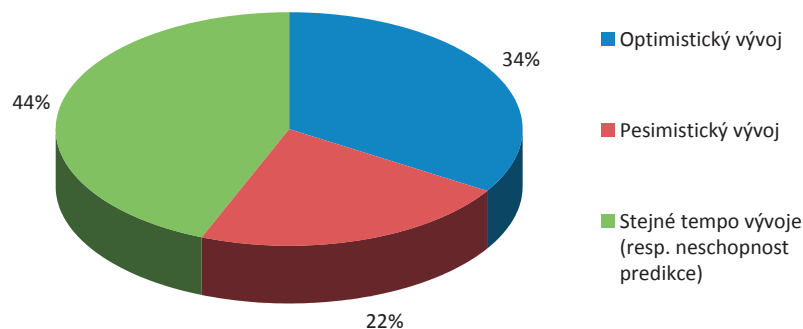

Zdroj: Komunikace se zaměstnavateli, dotazníkové šetření.

Přidanou hodnotu proběhnuvšího dotazníkového šetření lze identifikovat především v nových zjištěních, která se týkají tematicky širokého okruhu ekonomických, technologických a strukturálních charakteristik poptávkové strany na trhu práce. Hlavní poznatky pro lepší ilustraci rozdělme do dvou segmentů – technologicky inovativního, resp. zaměstnanostního vývoje. V rámci objemových indikátorů zaměstnanosti jednotlivých firem je rovněž řešena otázka spolupráce se středními školami, které „produkují“ rozhodující část nové pracovní síly.

Co se týče všeobecného ekonomického vývoje (ve střednědobém horizontu), nejvýznamnější podíl (podle očekávání vzhledem k všeobecné hospodářské nejistotě) zastávají firmy, jejichž zástupci si netroufají odhadnout budoucí perspektivy svého podniku. Jako nejčastější zdůvodnění uvádějí hospodářskou recesi, která svým trváním může ohrozit rizikové dodavatelsko-odběratelské vztahy. Z celkových 109 dotazovaných subjektů se v tomto smyslu vyjádřilo 48. Expanzivní budoucnost své firmě pak prognózovala více jak třetina zástupců podniků, zatímco odpovědi o uskromnění nebo dokonce existenčních problémech své firmy byly identifikovány u 24 podnikatelských subjektů.

Graf č. 7: Očekávané ekonomické perspektivy podniků ve střednědobém horizontu

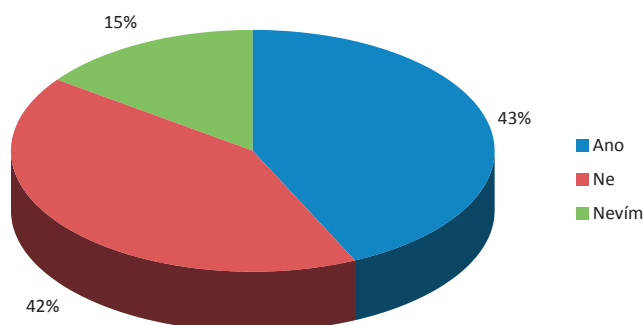

Zdroj: Komunikace se zaměstnavateli, dotazníkové šetření.

Z oborového hlediska jsou relativně neoptimističtější možná trochu překvapivě zástupci chemického průmyslu a dopravního sektoru, kde dva ze tří, resp. čtyři z pěti respondentů vyslovili souhlas s tezí, že jejich podnik na tom bude v blízké budoucnosti po ekonomické stránce lépe.

Vzácně vyrovnané statistické údaje poskytuje rozbor vyjádření zástupců podniků o jejich inovačním vývoji. Zatímco 47 subjektů zamýšlí vydat část svých prostředků na inovativní investice, další skupina zmenšená o jeden subjekt plánuje investovat pouze do zavedených technologií, zejména ve smyslu jejich obnovy. Zbýlých 16 zástupců na problematiku inovací neodpovědělo.

Graf č. 8: Vyhodnocení odpovědí na otázku „Chystáte ve svém podniku realizovat inovace?“

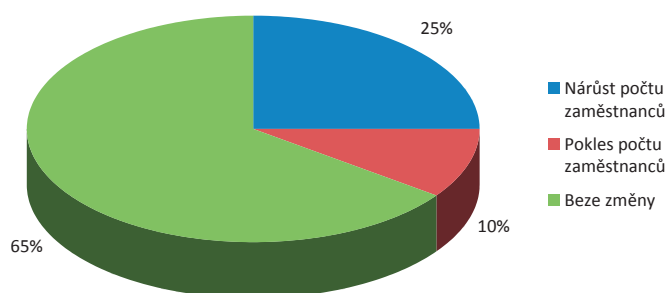
Zdroj: Komunikace se zaměstnavateli, dotazníkové šetření.

Ty firmy, které plánují inovovat svou podnikatelskou činnost, měly možnost zpřesňujícího vyjádření, které by upřesnilo jejich motivaci investovat z pohledu strategického vývoje firmy, v souvislosti s vývojem lokální zaměstnanosti. Rozvoj své firmy v závislosti právě na plánovaně realizované investici identifikovalo 27 zástupců podniků. 4 zástupci se nevyjádřili, přičemž zbylá skupina 78 podniků buď nehodlá inovovat, nebo s inovací spojuje pouze setrvání stávajícího stavu.

Charakter predikovaných výdajů na inovativní investice se liší podle odvětvově-technického zaměření podnikatelských subjektů. Kumulovaně mezi nejčtenější výdajové položky patří plánované nákupy hardwaru a softwaru. Software i hardware je často nedílnou součástí nově pořizovaných výrobních linek či nového vozového parku. Velká část plánovaných investic je pak vysoce specifická, přičemž kopíruje oborový předmět podnikání (např. odsiřovací technologie v chemickém průmyslu).

V těsné korelaci s ekonomickými i technologickými perspektivami firem stojí analýza odpovědí na otázky týkající se plánované zaměstnanosti v daných podnicích. Zásadním tématem v této oblasti je pohled zaměstnavatelů na změny oproti současnému stavu. 68 z nich předpovídalo v souvislosti s hospodářskou budoucností firem nárůst pracovních příležitostí ve svých firmách. Naproti tomu 11 podniků z výběrového souboru dle dotazníkového šetření počítá s redukcí zaměstnaneckých pozic. Relevance této statistiky je ovšem snížena z důvodu vysokého počtu respondentů, kteří k uvedenému tématu nedokázali na základě svých nejasných očekávání odhadnout trendové charakteristiky.

Graf č. 9: Očekávané změny v počtu zaměstnaných osob v podnicích výběrového souboru

Zdroj: Komunikace se zaměstnavateli, dotazníkové šetření.

Nejprogresivnějšími obory z hlediska budoucí tvorby nových zaměstnaneckých pozic se dle průzkumu jevila odvětví stavebnictví (téměř polovina respondentů očekávala navýšení počtu pracovníků), strojírenství (zvýšení počtu pracovních pozic cca o jednu čtvrtinu) a ICT (navýšení zhruba ve stejných relacích jako u strojírenství).

Zaměstnavatelé měli rovněž možnost vyjádřit své postoje k aktuálnímu stavu nabídky práce ve správním území Ústeckého kraje. Jako postačující zdroje pracovní síly vyhodnotilo krajskou nabídku uchazečů o zaměstnání necelých 60 %, zatímco jako nedostatečnou ji označilo přes 40 % všech respondentů.

Jestliže na výsledky dotazníkového šetření bude nazíráno filtrem oborového rozčlenění, lze zjistit, že největší míru neuspokojení nároků na pracovní sílu vykazují podniky výkonově specializované na ICT, technická zařízení budov, strojírenství a hutnictví-slévárenství. Naopak na nedostatečnou pracovní nabídku v rámci kraje si nestěžují zástupci zemědělského sektoru.

Konkrétní nedostatkové profese uvedené respondenty průzkumu jsou přehledně uvedeny v následující tabulce, která je sestavena právě dle oborového zaměření dotazovaných podnikatelských subjektů.

Nároky na uchazeče na pracovní pozice respondentů se liší nejen dle charakteru (specializace podniku, řídicí vs. dělnické pozice apod.), nýbrž i dle individuálních požadavků konkrétních firem. Přesto lze vysledovat některé společné nároky kladené bez ohledu na oborový i kvalifikační charakter vykonávané pozice. Do této skupiny požadavků patřily zejména schopnosti týmové spolupráce, vlastnictví řidičského průkazu typu B, schopnosti samostatného úsudku a přístupu k práci, komunikační dovednosti, loajalita apod.

Tabulka č. 16: Nejžádanější profese v technických odvětvích

Strojírenství	svářeč, dělnická profese, zámečnick, soustružník, nástrojař, elektromontér, seřizovač, elektrikář, projektant
Elektroenergetika a elektrotechnika	elektromontér, elektrikář, svářeč, zámečnick, projektant, seřizovač
Stavebnictví	zedník, stavební technik, strojník, klempíř, tesař, elektrikář, zámečnick, instalatér
Stavebnictví – technická zařízení budov	elektrikář, zámečnick, pokrývač, instalatér
Doprava	řidič (s testy ADR, s průkazem na autobus), posunovač, strojvedoucí
IT technologie	IT technik (administrátor, správce sítě), web designéři
Chemie a chemický průmysl	operátor výroby, svářeč, kdokoliv s odborným chemickým vzděláním
Zemědělství a lesnictví	dělník pěstitelské činnosti, traktorista, sběrač, zahradník, lesník
Hutnictví a slévárenství	technolog, slévač, tavič, modelář

Zdroj: Komunikace se zaměstnavateli, dotazníkové šetření.

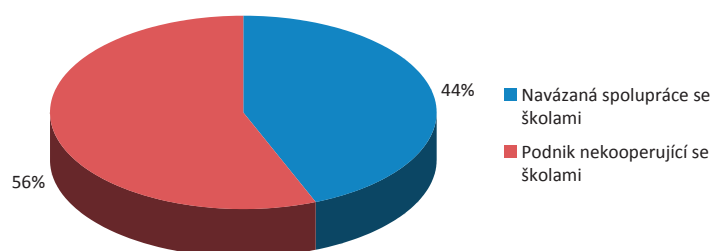
V případě dělnických profesí je ve většině případů požadována odborná praxe, jejíž uvedená doba se v konkrétních odpovědích zástupců podnikatelů různí. V některých případech (ve stejných profesích) však praxe není nutnou podmínkou pro navázání pracovněprávního poměru. Tento jev dotazovaní připisují vysoké fluktuaci pracovníků mezi firmami na těchto pozicích, přičemž firmy musí zabezpečit realizování dohodnutých zakázek v předem vymezených termínech. Shoda panuje v požadavcích na odbornou způsobilost, která může být doložitelná odborným vzděláním, dokladem o způsobilosti provádět specifické úkony (např. svářečské zkoušky) či právě praxí.

U administrativních, resp. řídicích pozic technicky zaměřených podniků jsou kromě příslušného stupně vzdělání požadovány zejména znalosti softwaru užívaného ve firmě (nejčastěji MS Office, CAD), flexibilita a další „soft skills“ (osobnostní dovednosti), z nichž nejvýznamnější již byly uvedeny v jednom z předcházejících odstavců.

Nové zdroje na trh práce každoročně dodávají střední školy v podobě absolventů s diferencovaným technickým zaměřením. Proto je třeba v této souvislosti opakovaně akcentovat nutnost kooperace mezi podnikatelskou a vzdělávací sférou, jejíž současný stav byl rovněž zmapován.

Ze 109 dotazovaných subjektů jich 61 uvedlo, že se školami nespolupracují, zatímco zbývajících 48 podniků má se školami navázány kooperační vazby. V relativních ukazatelích pak nejčtenější spolupráce existuje v oborech elektroenergetika a elektronika, technická zařízení budov a hutnictví-slévárenství. Žádnou spolupráci ve většině případů nerealizují zástupci odvětví dopravy, stavebnictví, chemického průmyslu a ICT. U odvětví dopravy a chemického průmyslu je ovšem vypovídací hodnota snížena o významně nižší zastoupení v celkovém výběrovém souboru.

Graf č. 10: Podíl podniků z výběrového souboru kooperujících se školskými institucemi

Zdroj: Komunikace se zaměstnavateli, dotazníkové šetření.

Uvedenou spolupráci ve valné většině případů hodnotí respondenti z řad podnikatelů pozitivně, někdy dokonce s výslovným nadšením doprovázeným několika příklady z reálného života, kdy vzájemná kooperace přinesla vyšší efekty, než původně obě strany očekávaly. Vzájemné vazby jsou pozorovatelné především v oblastech zabezpečování žákovských praxí, vzájemných výměnách informací (např. o nových technologických trendech v daných odvětvích), realizace praktické výuky v prostorách firemních subjektů a přístupu podniků k pracovní síle s možností dotvářet její schopnosti a dovednosti.

Podniky paralelně vyhodnotily dle svých zkušeností pozitivní i negativní dispozice čerstvých absolventů technických oborů středních škol, jejichž kvalifikace je potenciálně opravňuje ucházet se o pracovní místa v příslušných dotazovaných podnicích. Jejich přehled je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 17: Silné a slabé stránky absolventů technicky zaměřených studijních oborů

Silné stránky	Slabé stránky
větší pružnost, přizpůsobivost, možnost formování, rychlá orientace v problematice	absence praxe, minimální praktické dovednosti a zkušenosti
energetičnost, snaha učit se něco nového, aktivita, snaživost	nízká manuální zručnost
vyšší míra kreativity, nápaditosti, inspirativní pohled na rutinní praxi	nesamostatnost, lehkovážnost, nezodpovědnost, nespolehlivost
nezatíženost pracovními návyky	naddimenzovaná očekávání (profesní, mzdová)
dobrá znalost ICT, snadnější orientace v nových technologiích	absence základních pracovních návyků doprovázená nezájmem o pracovní činnosti
lepší úroveň znalosti cizích jazyků	chybí základní znalosti

Zdroj: Komunikace se zaměstnavateli, dotazníkové šetření.

Dotazníkové šetření se rovněž zabývalo otázkou nízké motivace zapojení podnikatelských subjektů do procesu uskutečňování žákovských odborných praxí, resp. skutečností, které snižují pozitivní efekty spolupráce v oblasti realizace praxí, které praxi limitují či jí dokonce brání. Respondenti se v této souvislosti mohli vyjádřit kvantitativním (bodová škála od 1 do 5, přičemž známka jedna odpovídala nejmenší možné překážce kooperace, zatímco známka 5 definovala maximální bariéru ve vzájemné spolupráci) i kvalitativním (slovní vyjádření zástupců podnikatelů k danému tématu v kolonce „jiné“) postojem, pokud by se respondent cítil frustrován, že omezení, které pokládá za významné, v nabídce odpovědí není.

Z odpovědí uvedených v dotazníkovém šetření je patrné, že žádné z nabízených omezení není pro spolupráci v této oblasti zásadně limitující. Průměrné známky uvedených limit se totiž pohybovaly v intervalu od 2,0 do 2,5. Pokud bychom přesto chtěli identifikovat v rámci dotazníkového šetření nevýznamnější bariéry, lze na tomto místě uvést legislativní podmínky (průměrná známka 2,3) a nezájem žáků o praxe (průměrná známka 2,5).

Z nejčastějších odpovědí, které nebyly v dotazníkové nabídce odpovědí, lze jako nejčtenější faktory zmínit nízkou odbornou teoretickou i praktickou připravenost žáků, celkový nezájem žáků o praxe, nedostatečné výrobní kapacity vyčleněné pro praxe, povinnost proplácení praxí žákům a časovou (personální) náročnost na vedení praxí.

zdroj: LESS a.s.

Použité zdroje:

Analýza budoucích potřeb zaměstnavatelů v Ústeckém kraji. TPCV, 2006.
 Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje 2006–2020.
 Uplatnění absolventů škol na trhu práce 2006. NÚOV 2007.
 Zaučení v technickém oboru – snadněji na trh práce.
 Integrovaný portál MPSV, dostupné z: portal.mpsv.cz
 Katalog typových pozic, dostupné z: ktp.istp.cz
 Národní ústav odborného vzdělávání, dostupné z: www.nuov.cz
 Statistické ročenky Ústeckého kraje, dostupné z: www.czso.cz/xu/edicniplan.nsf/p/13-4201-08
 Statistiky Českého statistického úřadu, dostupné z: www.czso.cz
 Statistiky Evropského statistického úřadu, dostupné z: ec.europa.eu/eurostat
 Statistiky Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, dostupné z: www.mpsv.cz
 Ústav pro informace ve vzdělávání, dostupné z: www.uiv.cz
 Wikipedie otevřená encyklopedie, dostupné z www.wikipedia.cz

Seznam tabulek a grafů

Tabulky:

Tabulka č. 1: Vývoj průměrných hrubých mezd ve vybraných odvětvích OKEČ v ČR.	9
Tabulka č. 2: Vývoj zaměstnanosti ve vybraných odvětvích národního hospodářství – případ Ústecký kraj (v tis. osob)	10
Tabulka č. 3: Vývoj průměrných hrubých měsíčních mezd – případ Ústecký kraj (v Kč)	10
Tabulka č. 4: Počty absolventů v Ústeckém kraji v roce 2008	15
Tabulka č. 5: Nezaměstnanost absolventů středních škol v Ústeckém kraji (2008)	16
Tabulka č. 6: Podíl populace ve věku 25 až 64 let účastnících se vzdělávání a školení.	19
Tabulka č. 7: Pozitivní efekty z úspěšné realizace konceptu celoživotního vzdělávání.	20
Tabulka č. 8: Firmy Ústeckého kraje nad 50 zaměstnanců – Lesnictví.	21
Tabulka č. 9: Firmy Ústeckého kraje nad 100 zaměstnanců – Lesnictví	21
Tabulka č. 10: Firmy Ústeckého kraje nad 500 zaměstnanců – Lesnictví	21
Tabulka č. 11: Přehled jednotlivých sektorů a vybraných profesí.	24
Tabulka č. 12: Základní charakteristiky profese lesní technik lesník, myslivec	25
Tabulka č. 13: Základní charakteristiky profese lesař, lesní mechanizátor.	26
Tabulka č. 14: Základní charakteristiky profese mechanizátor.	26
Tabulka č. 15: Základní charakteristiky profese dílenské – oprava, údržba	27
Tabulka č. 16: Nejžádanější profese v technických odvětvích	31
Tabulka č. 17: Silné a slabé stránky absolventů technicky zaměřených studijních oborů	32

Grafy:

Graf č. 1: Vývoj průměrných hrubých mezd ve vybraných odvětvích OKEČ v ČR.	9
Graf č. 2: Podíl kategorií KZAM na celkové zaměstnanosti Ústeckého kraje (rok 2007)	11
Graf č. 3: Relativní počty přijatých žáků na střední školy.	14
Graf č. 4: Podíl populace ve věku 25 až 64 let účastnících se vzdělávání a školení.	19
Graf č. 5: Kategorizace výběrového souboru podniků dle předmětu podnikání	28
Graf č. 6: Kategorizace výběrového souboru podniků dle počtu zaměstnanců	29
Graf č. 7: Očekávané ekonomické perspektivy podniků ve střednědobém horizontu	29
Graf č. 8: Vyhodnocení odpovědí na otázku „Chystáte ve svém podniku realizovat inovace?“	30
Graf č. 9: Očekávané změny v počtu zaměstnaných osob v podnicích výběrového souboru	30
Graf č. 10: Podíl podniků z výběrového souboru kooperujících se školskými institucemi.	32

Poznámky:

Poznámky:

